

TORSDAG 4 OKTOBER. NR 40-41/2018

Flyktingarna vi skickade till döden

Sidan 8

Om att ha en arg mystiker som mamma

Sidan 12

Libris förlag tvingas banta kraftigt

Sidan 6

► **DENNA VECKA:** LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS

Över hälften av kyrkbränderna är anlagda

Förr antändes kyrkor vanligen av blixten eller fel i elledningarna. Numera är bränderna anlagda.

En person är häktad och ytterligare tre misstänkta för branden i Kiihtelysvaara. **SIDAN 4**

Lägger sina gåvor i Guds hand

Sidan 2

Mia Anderssén-Löf är ny kyrkoherde i Nykarleby

Sidan 3

Oro över jorden är kärlek som vaknat

Sidan 13

Sundblom-Lindberg: Konsten att varva ner

Sidan 19

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Migrationen finns i vårt dna

ABRAHAM gjorde det. Mose likaså. Rut hör till skaran. Maria och Paulus kan räknas in.

Alla var de exempel på den migration som den mänskliga rasen präglas av, då och nu.

Abraham bröt upp mot en nystart, inte bara personligen, utan för ett helt släkte. Rut lämnade sitt folk för att inlemmas i ett nytt och bli anmoder till en av deras största kungar. Paulus höll på att lida skeppsbrott i en hård nordostlig storm på Medelhavet. Maria flydde för livet via Gazaremsan undan en galen massmördarkung. Hon var inte ensam på den färden. Också Jesus från Nasaret började sitt liv som asylbarn.

BIBELNS enorma väv av berättelser om Människan löper parallellt med den stora berättelsen om Gud. Den är en studie i migration över tusentals år och av tusentals skäl.

Folk har flytt, flyttat, bytt språk, seder, livsstil och religion, bytt familjer och till och med namn i en oändlig räckta. De har rest för livets skull, barnens skull, trons skull. Främlingskapet är inget främmande för det mänskliga. Snarare är det ett nedärvt drag hos människan, som verkar vara disponerad att bryta upp – av längtan, lust, kärlek, rädsla, hunger, fattigdom eller nöd.

FÖLJAKTLIGEN är det de kristna kyrkornas plikt att slå vakt om främlingens människovärde och skydd överallt i världen. Under en internationell konferens med deltagare från både katolska kyrkan och Kyrkornas världsråds medlemmar skrevs nyligen ett manifest som tar avstånd från xenofobi, marginalisering och stigmatisering av flyktingar och migranter i kraftiga och konkreta ordalag.

EN KRISTEN kyrka har inget att göra med den typ av nationella strömningar som undergräver människovärdet hos främlingen i landet.

När sådana tar sig i uttryck i politik och åtgärder som förnekar människovärdet hos dem på flykt, eller rentav vägran att hjälpa dem i deras svåraste nödlägen, är kyrkan på avvägar om den blir medlöpare. Det enda riktiga är också att ta kraftigt avstånd från alla osunda teologiska strömningar som är inne på att göra skillnad mellan människor.

RASISM är synd och inkompatibel med kristen tro, både på individplan och satt i system, slår dokumentet fast. All rasism förnekar det grundläggande vittnesbördet om att varje människa är skapad till Guds avbild, och att alla tillhör samma familj.

Gud är helig. Människan Guds avbild.

Tydligare och enklare än så kan det inte sägas. Men det behöver definitivt göras.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: PAULIINA KITILÄ

”Just nu känns det som att Gud frågar: Vad är din prioritet? Vad grundar du din identitet på?”

Året då Gud får planera

Hon är grafisk designer som funderat på vad det betyder att vara äkta i de bilder vi visar upp. Pauliina Kittilä tog ett års paus från frilansjobbet för att ta reda på hur Gud vill använda hennes gåvor.

TEXT OCH FOTO: EMELIE WIKBLAD

– Hela det här året är nog Guds plan och inte min plan, säger **Pauliina Kittilä**.

I våras tog hon examen i grafisk design. Kreativitet och det visuella är något som ligger nära hennes hjärta; konstnär var ett av hennes första drömyrken. Efter sin examen startade hon eget företag och jobbade under sommaren som frilansande designer.

– Jag känner att det är en gåva jag har fått och som jag också ska använda. Jag har drömt om att vara designer jättelänge.

Trots det blev den här hösten annorlunda. Pauliina Kittilä bytte frilansandet mot ett jobb som informatör i Petrus församling. Samtidigt går hon lärjungaskolan Transform.

– Just nu känns det som att Gud frågar: Vad är din prioritet? Vad grundar du din identitet på?

Hur kom du fram till att det var det här du skulle göra i år?

– Jag hade inte planerat det alls. Jag hade tänkt att jag skulle fortsätta frilansa. Dörren till att börja jobba som informatör dök upp från ingenstans. Jag tackade faktiskt nej till det först.

När hon sedan tog emot jobbet ringde ledaren för Transform upp henne; han kände att han behövde säga åt henne att lärjungaskolan skulle börja. Kittilä säger att hennes första reaktion var ganska skeptisk. En lärjungaskola var något hon funderat på – men då hade hon

föreställt sig att åka utomlands, någons stans långt bort.

– Först tänkte jag: nej, inte i Helsingfors, inte i Finland av alla ställen. Men en vecka senare kände jag starkt att jag måste tänka om. Då var det kanske tre dagar kvar att anmäla sig. Genast när jag gjort det hade jag frid med beslutet. Det var definitivt inte ett lätt beslut, men det var nog rätt beslut.

Telefonsamtalet tar hon som ett tecken på att det var en del av Guds plan för henne. Petrus församling är bekant, under gymnasietiden var hon aktiv i ungdomsarbetet där.

– På ett sätt känns det som att det är här min egen personliga trosprocess har startat.

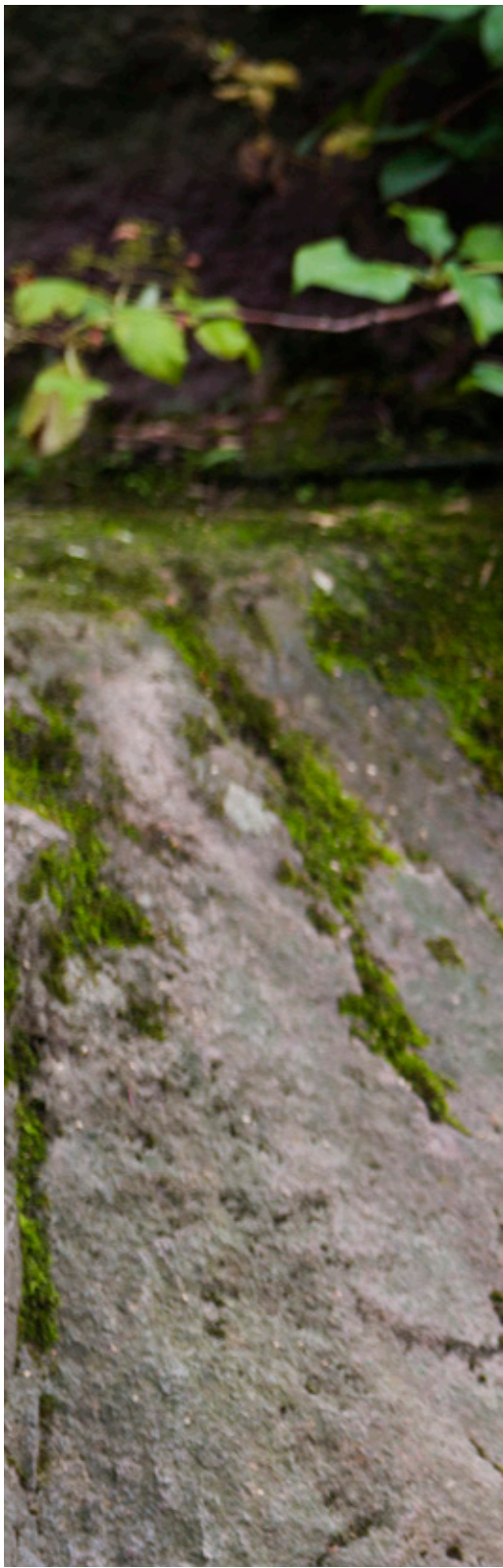
Deltagarna i lärjungaskolan träffas två dagar i veckan. Utöver undervisningen håller de andakter, lovsjunger och ber mycket tillsammans i gruppen.

– För mig är det viktiga kanske att på riktigt lära känna Gud i vardagen. Det är mycket en process av att lära känna Gud och lära känna sig själv, säger Pauliina Kittilä.

Akrobatik och frukost

– Jag skulle vilja säga att jag är en fri-luftsperson, men det är kanske något jag håller på att lära mig hitta tillbaka till. Jag tycker mycket om att vara ute och det är något jag skulle vilja ta mig mer tid för.

Samtidigt som naturen lockar trivs

Pauliina Kittilä med att bo mitt i centrum av Helsingfors. Hon beskriver sig som en person som tycker om att vara med människor.

En hobby hon har hittat tillbaka till i höst är cirkusen, som hon tränade i tolv år innan hon tog paus för studierna. En gång i veckan tränar hon akrobatik och två gånger luftakrobatik.

– Och jag tycker mycket om frukost, skrattar hon. Så jag tycker om att bjuda människor på frukost och laga någoting lite mer speciellt.

Det var inte självklart att det var just grafisk design Kittilä skulle studera. Det mesta som kombinerar kreativitet och visuella uttryck intresserar henne: från inredning till matlagning.

– Människor fäster mycket upp-

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	tfn 040 831 3599	Emelie Wikblad tfn 040 831 6836
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi	Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi	Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi
Redaktionen i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A, 68600 Jakobstad	Ulrika Hansson tfn 040 831 6322	Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
	Christa Mickelsson (tjänstledig)	Utgivare: Fontana Media Ab
	Johan Sandberg (Österbotten)	Bank: Danske Bank
	tfn 040 831 3599	IBAN: FI34 80001301158540
	Nicklas Storbjörk tfn 040 831 6545	BIC: DABAFIHH
	Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Paradbild: Emelie Wikblad
		Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSREGISTER

Därför får du Kp som adresserad post
Kyrkpressen adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR).
Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha Kp.
Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi	telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Annonss-deadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.
Annonspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24%	Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms.	Ludvig Andersson, tfn 044 050 3020,
Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms.	Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528,
Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad.	Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 €. Utlandet 84 €
För familje- och radannonser per	ISSN 0356-1275

märksamhet vid saker omkring sig och hur de ser ut. Genom design kan man föra fram något på ett bättre, och kanske också vackrare, sätt.

Utforskade äkthet

I sitt examensarbete utgick hon från en aktuell fråga: Kan vi visa oss autentiskt på sociala medier?
– Jag funderade just då mycket på vad som är äkta av det vi ser runtomkring oss. Särskilt när sociala medier nu är en så stor del av vardagen. Vad är äkthet på sociala medier? Finns det överhuvudtaget och behöver vi ens veta om det är äkta?

Den praktiska delen var projektet Palasia Palasia som hon gjorde tillsammans med sin rumskompis Jutta Sal-

PAULIINA KITTILÄ ser fram emot att vara en del av arbetsgemenskapen i Petrus församling och hoppas att hon med sin utbildning och sina tankar kan ha något att ge där och var till välsignelse för andra.

mela; de ville bjuda på upplevelser, gemenskap och god frukost. Projektiden kulminerade i ett frukost-party på Stockmanns takterrass. Examensarbetet handlade alltså om hur det autentiska kan användas till exempel i ett företags marknadsföring.
– Till slut kom jag kanske inte fram till något konkret svar. Det viktigaste är att man på sociala medier vet vem man själv är – att företaget vet vad de står för; att inte ha en viss jargong för att man tror att följare tycker om det. Man är väldigt sårbar när man är äkta. Men samtidigt är det väldigt givande.
Att veta vem man själv är och vad man står för tror hon är viktigt för alla som använder sociala medier som kanal. Hon tycker det är bra att se på sociala

medier som ett verktyg snarare än självändamål. Allt det här kan också appliceras på kyrkan och församlingarna.
– Om det viktigaste ändå är tron på Jesus och att hitta dit, om det är utgångspunkten för allting, så kanske det kan ta olika former, till exempel på sociala medier. Innehållet kan rikta sig till en viss grupp, men ändå är utgångspunkten och budskapet bakom detsamma.

Var hoppas du att du är när det här året har gått?
– Jag tror att det här året för mig kommer handla om att sätta mina gåvor i Guds händer och låta dem växa där. Så jag väntar på att få se var jag är om ett år och hur mina gåvor ser ut då, när Gud får jobba med dem.

PAULIINA KITTILÄ

KOMMER FRÅN ESBO, BOR I HELSINGFORS.

STUDERAT GRAFISK DESIGN VID LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU, MUOTOILUINSTITUUTTI.

JOBBAR SOM INFORMATÖR I PETRUS FÖRSAMLING.

GILLAR FRILUFTSLIV OCH FRUKOST.

Nykarleby valde Anderssén-Löf

KYRKOHERDEVAL. Tf kaplanen i Jakobstads svenska församling Mia Anderssén-Löf var valts till ny kyrkoherde i Nykarleby. I valet på söndag fick hon 965 av församlingens röster medan motkandidaten, kaplanen i Nykarleby Ulf Sundstén, fick 239 röster.
– Jag är omtumlad, ödmjuk och glad över förtroendet jag fått av Nykarle-

byborna, säger Anderssén-Löf.
Någon vision för församlingen har hon ännu inte.
– Jag ska först sätta mig in i arbetet och prata med de anställda, förtroendevalda och lekmännen för att se vad som fungerar och inte fungerar. Kanske jag har en vision framåt våren.
Hon ser fram emot att få arbeta med kyrkoherdens

MIA ANDERSSÉN-LÖF fick åttio procent av rösterna i kyrkoherdevalet i Nykarleby.
FOTO: ULRIKA WIK

båda arbetsperspektiv.
– Jag tycker om att jobba både med förstoringen, nära människorna i nöd och lust, och med fågelperspektivet, det administrativa arbetet.
25,5 procent av de röstberättigade församlingsmedlemmarna gav sin röst i valet. Sammanlagt gavs 1 212 röster varav åtta förkastades. Anderssén-Löf

fick åttio procent av rösterna.
– Jag visste inte vad jag skulle vänta mig. Men det är bra för mandatet att stödet var så pass tydligt, säger hon.

Inget skydd är heltäckande

BRANDSÄKERHET. Kameraövervakning är det bästa sättet att skydda kyrkbyggnader mot anlagda bränder. Men något heltäckande brandskydd finns inte.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Kyrkostyrelsens överarkitekt **Antti Pihkala** har sedan kyrkan i Kiihtelysvaara brann fått svara på många frågor om kyrkornas brandskydd.

– Det bästa skyddet är en kameraövervakning tillsammans med stälktare som tänds när någon rör sig i närheten av kyrkan, säger han.

Räddningsverkens statistik som Yle tagit fram visar att det i medeltal brinner, eller förekommer överhängande hot om brand, i sju kyrkor per år i Finland. I sextio procent av fallen är branden anlagd.

Men det hör ändå till ovanligheterna att kyrkor brinner ner till grunden. Sedan 1985 då Pedersöre kyrka brann har fem kyrkor totalförsörts eller fått omfattande skador: S:t Olavs kyrka i Tyrvis 1997, Borgå domkyrka och Gruvsta kyrka i Vanda 2006, träkyrkan i Ylivieska 2016 och nu träkyrkan i Kiihtelysvaara.

– I samtliga fem fall har branden anlagts. I samtliga, utom i Ylivieska, antändes kyrkan utifrån, säger Pihkala.

Polisen har gripit fyra personer från Joensuu som misstänkta för att tänt på kyrkan i Kiihtelysvaara. Tingsrätten har häktat en av de misstänkta, en 29-årig man från orten. Polisen utreder fallet som grov skadegörelse för vilket man kan dömas till upp till fyra års fängelse.

Pihkala har ingen statistik över hur kyrkorna i Finland är skyddade mot brand. Att helt skydda kyrkorna från anlagda bränder bedömer han som så gott som omöjligt. I synnerhet om de antänds utifrån.

– Det finns sprinklersystem för det yttre skalet. Det är installerat i några kyrkor i Sverige, säger fastighetschef **Daniel Wikström** i Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet.

TRÄKYRKAN I Kiihtelysvaara brann ner till grunden för drygt två veckor sedan.

FÖRSAMLINGSVAL TAMMERFORS

Sämjoval i Tammerfors

Det blir sämjoval också i Tammerfors svenska församling i höst. Det betyder att det finns lika många kandidater som församlingen har platser i gemensamma kyrkofullmäktige (2+2) samt i församlingsrådet (8+3).

– Det blir en förnygring av de förtroendevalda. Några som varit med i 30–40 år stiger nu åt sidan och nya, yngre krafter tar vid, säger kyrkoherde **Kim Rantala**.

Den svenska församlingen har 913 medlemmar men verksamheten omfattar också svenskspråkiga från grannkommunernas finskspråkiga församlingar.

FÖRSAMLINGSVAL KANDIDATER

16 200 ställer upp i valet

Sammanlagt 16 200 kandidater har ställt upp i församlingsvalet i november. Det är cirka 20 procent färre jämfört med valet 2014. Antalet förtroendeplatser har minskat med 11,5 procent jämfört med förra valet främst på grund av församlingsfusioner. Av alla kandidater är drygt sju procent under 30 år. Medelåldern är 54,6 år och den har ökat med 1,1 år jämfört med förra valet. Var fjärde kandidat är uppställd på partipolitiska listor.

min kyrka

BISKOPSVAL ESBO

Esbo väljer biskop på måndag

Första omgången i biskopsvalet i Esbo stift går av stapeln måndagen den 8 oktober. Kandidater är generalsekreteraren för Lutherska världsförbundet, TD **Kaisamari Hintikka**, utbildaren i gudstjänstliv, TD **Juhani Holma**, ledande studentpräst och idrottspräst, pastor **Leena Huovinen** och kyrkoherden i församlingen i Nyslott, TD **Sammeli Juntunen**. Cirka 940 personer har rösträtt i valet. Hälften av dem är präster och lektorer i Esbo stift och hälften lekmanneelektorer. En eventuell andra omgång ordnas torsdagen den 1 november.

Wikström fördjupade sig i in brand-säkerheten då han beredde anskaffningen av sprinklers till samfällighetens fyra kyrkor. Av etiska och ekonomiska skäl valde samfälligheten ändå bort sprinklers för ytterväggarna. Nu rör sig investeringen mellan 220 000 och 240 000 euro per kyrka.

– Samtidigt förbättrar vi säkerheten genom att förnya delar av eltekniken, brand- och inbrottsalarmen samt kameraövervakningen.

Sprinklers ger lägre premier

Det är inte bara i Pedersörenejden som det investerats i sprinklers i kyrkorna de senaste åren.

– En intressant företeelse är att det finns en stark koncentration av församlingar och samfälligheter som satsat på sprinklers bland Folksams kunder, säger Pihkala.

Det har att göra med försäkringsbolaget uppmuntrar församlingarna att skaffa sprinklers.

– Inga försäkringsbolag kräver sprinklers, men sprinklers ger lägre försäkringspremier. 2014 betalade vi årligen 19 500 euro i premier per kyrka. Nu betalar vi kännbart mindre. Investeringen betalar sig tillbaka snabbare än jag trodde, säger Wikström.

Nyttan av sprinklers i kyrkan har ännu inte prövats i skarpt läge. Kyrkan i Ylivieska som brann 2016 hade visserligen torrsprinklers, men för att få dem att fungera krävs att brandkåren kopplar vattnet till systemet utifrån. I Ylivieska var branden så explosiv att det inte var möjligt.

– Munstyckerna är testade till fem meters takhöjd, säger Wikström. Där takhöjden är högre kompenseras det med tätare munstycken. Ampullerna i kyrksalen ger efter vid cirka 60 grader, men i tekniska utrymmen håller de för en högre temperatur. Ifall inte sprinklers släcker branden ska de vinna tid så att brandkåren hinner till platsen.

NÅGRA KYRKBRÄNDER

1958 Gamlakarleby kyrka

1969 Sideby kyrka

1970 Karislojo kyrka (blixtnedslag)

1978 Äggelby gamla kyrka i Helsingfors

1979 Bromarv kyrka (värmeanläggningen) och Tenala kyrka

1985 Pedersöre kyrka (sannolikt anlagd brand) och Jakobstads kyrka (anlagd)

1992 Kyrksläotts kyrka (anlagd, försök)

1997 S:t Olavs kyrka i Tyrvis, Vammala (anlagd)

2006 Borgå domkyrka (anlagd) och Gruvsta kyrka i Vanda (anlagd)

2008 Alberga kyrka i Esbo (anlagd, försök)

2009 Bergans kapell i Esbo (anlagd, försök)

2010 Hammarlands kyrka (anlagd, försök)

2016 Ylivieska kyrka (anlagd)

2018 Kihtelysvara kyrka (sannolikt anlagd)

Med omtanke och värdighet
ombesörjer vi allt i samband med begravningar

ENEBERGS

BEGRAVNINGSBYRÅ

Strandgatan 2, Mariehamn
Tel 19 028 Jour 24 h
www.enebergs.ax

Sedan 1957

Medlem av Finlands begravningsbyråers förbund

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS Tel 612 9890
www.armasborg.fi Jour 0400 977 000

KONTAKTOR OY AB

Sähköasennuksia / Myymälä • Elinstallationer / Butik

(06) 317 7900

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab

- Ekologinen majatalo
- Kalvika ja kokouspalvelut
- Ekologiskt vårdshus
- Café och mötestjänster

TERVETULOA! www.majatalobox.fi VÄLKOMMEN!

Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

F:ma A Ekström
en hjälpande hand
050-5899741

Behöver du hjälp med något i ditt hem?

Vi sköter om ditt hus och trädgård

- gräsklippning
- vedarbete
- renovering, byggen
- städning inomhus och utomhus
- handla m.m.
- inredning och målar valfria motiv på en fondvägg.
- flyttservice och flyttstädning
- försäljning av dödsbo el. likn.

Ring F:ma A Ekström
050 589 9741.
Malax
www.enhjalpandehand.fi

Annonsera i

KP

KYRKPRESSEN

Med en annons när du hela Svenskfinland.

Du når oss på:
044 050 3020,
050 092 4528

Eller via e-post:
annons@kyrkpressen.fi
www.kyrkpressen.fi

LOCUS

www.locus.fi

25 jubileumsår!

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

Nykarleby Kraftverk

El | Vatten & Avlopp | Fjärrvärme

FÖRSONING HELSINGFORS

Pingst och lutheraner möts

Ärkebiskop **Tapio Luoma** och biskopen i Helsingfors **Teemu Laajasalo** deltar i dag i ett försoningsmöte mellan pingstvännar och lutheraner i Helsingfors.

Syftet är att läka de historiska sårerna och glädjas över att samfunden närmare sig varandra. Traumatisiska minnen lever ännu kvar från tiden när pingstrelsen föddes i början på 1900-talet. Sedan slutet av 1980-talet har lärosamtal pågått mellan samfunden. Även om relationerna förbättrats så upplever man ett behov av att be varandra om förlåtelse.

KLOCKRIKETEATERN | SIRIUS TEATERN | TEATER MESTOLA

PETER WEISS

MARAT / SADE

REGI JUHA HURME

FRÅN DEN 20 OKTOBER
2018 PÅ UNIVERSUM

Efter franska revolutionen. Ett fiktivt möte mellan revolutionären Jean-Paul Marat och Markis de Sade, iscensatt av patienterna på ett mentalsjukhus. Stora frågor, djävulskt genialt. Mycket sång och musik.

Finlandiavinnaren Juha Hurme regisserar:

- Peter Weiss' skådespel är enastående, intelligent, roligt och upprörande. Total kontroll och full anarki ställs mot varandra. Genialt och fullt av humor. Finns det en roligare utmaning för en professionell skådespelare än att få spela en galen amatörskådespelare? Marat/Sade är alltid aktuell.

Premiär på Universum, Helsingfors, 20.10.2018

Oktober 20 | 23 | 26 | 27 | 31

November 1 | 2 | 6 | 8 | 9 | 14 | 16 | 17 | 21 | 23 | 24 | 28 | 30

December 1 | 12 | 13

KLOCKRIKE-
TEATERN

teater mestola

SIRIUS TEATERN

klockrike.fi / universum.fi / mestola.com / Biljetter: tiketti.fi

JENNIE SJÖSTRÖM har en dryg vecka kvar på posten som förlagschef. Hon motsätter sig de kraftiga nedskärningar ägaren varslat om.

Libris fick chockbesked

NEDSKÄRNINGAR. Det svenska kristna förlaget Libris inleder samarbetsförhandlingar den här veckan. Dagens åtta anställda ska bli två. Libris VD och förlagschef Jennie Sjöström väljer att gå.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

För några veckor sedan kom chockbeskedet: den norska mediekoncernen Mentor Medier planerar att kraftigt skära ner det svenska förlaget Libris verksamhet. I måndags inleddes samarbetsförhandlingar med personalen, och även om ägaren inte bekräftat hur många som ska bort kan det handla om att skära ner från åtta till två.

Kan man driva ett förlag med så få personer?

– Inte enligt mig. Man kan starta ett förlag, men med den stora kostym vi har kvar så menar jag att svaret är nej, sä-

Det känns lite som att vara på begraving, många säger väldigt fina ord. Men vi lever ju fortfarande!

Jennie Sjöström

ger Jennie Sjöström, VD och förlagschef på Libris sedan tre år tillbaka.

Hon blev VD på Libris hösten 2015. Våren 2015 hade Libris fattat ett beslut som visade sig bli ödesdigert: man lade ner den egna bokförsäljningen på webben. Också förlagets bokklubb lades ner.

– Att lägga ner bokklubben var ett beslut jag förstod, den var kostsam och personalkrävande. Men det var ödesdigert att tappa den kundgrupp vi hade på nätet. Vi hade många frikyrkliga köpare, och tjugo procent av försäljningen stod Svenska kyrkan för. Min plan var att starta upp en ny nätbokhandel. Det fick jag inte göra, säger Sjöström.

Tuffa år

Bokbranschen har det tufft idag, och Libris har några svåra år bakom sig. År 2016 gick bra.

– Då hade vi en bok av Tomas Sjödin, och det går alltid bra när Tomas Sjödin släpper en bok.

Men år 2017 var förlusterna stora.

Förlaget bromsade och skar ner på upplagor och utgivning, två tjänster drogs in. Men det räckte inte.

Hur det ska gå nu är fortfarande oklart. Samarbetsförhandlingar pågår, vårens utgivning är kraftigt nedbantad, och personalen har inte fått grönt ljus att boka en monter för nästa års bokmässan i Göteborg.

– Jag vet att Libris i framtiden kommer att jobba närmare tidningen Dagen, mer vet jag inte, säger Jennie Sjöström.

Själv har hon, som sagt, valt att lämna förlaget. Hon har tre arbetsamma år bakom sig, och nu ska hon ta paus.

Hurdan har reaktionen varit från fältet, från kunderna?

– Det har varit stor chock och besvikelse, men vi har också fått mycket uppmuntran. Det känns lite som att vara på begraving, många säger väldigt fina ord. Men vi lever ju fortfarande!

Sjöström poängterar att Libris haft en unik roll i den svenska bokbranschen. Förlaget har sålt böcker både

till den kristna och till den generella marknaden.

– Vi har utmanat och vi har haft en unik röst. Hur det blir nu vet jag inte. Men jag säger till våra författare att de ska sitta stilla i båten och inte göra någonting än.

LIBRIS FÖRLAG

• **Förlaget grundades** år 1952, men verksamheten har pågått sedan 1910-talet.

• **Förlaget ger** ut skönlitteratur, barnböcker och facklitteratur inom samhälle, psykologi och teologi. Utgivningen har fokus på existentiella frågor.

• **Bland Libris** författare finns namn som Tomas Sjödin, Joel Halldorf, Anne Lamott (som förlaget översatt till svenska), Owe Wikström, Göran Skytte och Vibeke Olsson.

BEGRAVNINGSBYRÅ HAUTAUSTOIMISTO

WERTHMANN

Fullständig begravningservice sedan 1912

KARIS
Köpmansg. 18, 044 509 1817

EKENÄS
Gustav Wasas g. 14, 044 509 1818

HANGÖ
Bulevarden 9, 044 509 1819

INGÅ, SJUNDEÅ
044 509 1817

DEJOUR 24h 0400 473 391

Onsdags Event

Ät dig till ett friskare liv. Onsdags Event Food Pharmacy med Mia och Lina 24.10 kl 18.30 Campus Allegro

Tillsammans driver Mia och Lina bloggen foodpharmacy.se, en av Sveriges största och mest omtänkta vetenskapliga hälsobloggar. Under kvällen hos oss talar de om hur du åter dig till ett friskare liv och tipsar om underbara och nyttiga recept.

Biljetter och info på arbis.jakobstat.fi eller 06 786 3264

TILLSAMMANS I HERRENS TJÄNST

SLEF:s ledningsgrupp – Albert Häggblom, Tomas Klemts, Brita Jern, David Forsblom och Solveig Nylund – besöker under hösten 2018 olika orter i Svenskfinland. Du är varmt välkommen till **samlingarna** som innehåller bl.a. predikan, sång, missionsinformation och möjlighet till inköp ur SLEF-Medias boksortiment.

Sö 7.10 kl. 15.00 Heliga Hjärtats kapell, Helsingfors
Må 8.10 kl. 18.00 Ekenäs församlingsshem
Ons 10.10 kl. 17.00 Café Ankaret, Borgå

Vi ser fram emot att träffa dig!

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadskalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatsen 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustomisto.fi

www.espoonhautaus.fi

Hedra minnet

Begravningstjänster med tiotals år av erfarenhet.

Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.

Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst

P. Borg & Co

30 år

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080

Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882

www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

Styr ut till havet!
www.kumi-jarvinen.com

GUMMI-JÄRVINEN AB
Remmar, remskivor, slangar, O-ringar, stefa-tätningar, mannhjul, lyftbälten, tejp.
Tegelbruksgatan 47, 65100 Vasa, 06-317 4044, 317 2629, fax 06-312 6288

LEDIGA TJÄNSTER

Finström-Geta församling är en landsbygdsförsamling mitt på Åland. Församlingen har 2500 medlemmar och två kyrkor.

Finström-Geta församling söker en

KANTOR

för att ansvara för musiken i våra kyrkor och för att leda våra körer.

Behörig för tjänsten är den som avlagt av biskopsmötet godkänd examen (c-kantor) eller motsvarande. Tillträde under våren enligt överenskommelse. Sista ansökningsdag är den 31.10.

Närmare upplysningar ger kyrkoherde Jon Lindeman (+358400951734 eller jon.lindeman@evl.fi). Se även hemsidan www.finstromgeta.ax

MEDEL FÖR SVENSKSPRÅKIGA ÄLDERSRELATERADE PROJEKT

STIFTELSEN BRUMMERSKA HEMMET LEDIGANSLÅR MEDEL I ENLIGHET MED SITT ÄNDAMÅL

ANSÖKNINGSTIDEN BÖRJAR 1.10.2018 OCH SLUTAR 31.10.2018.

ANSÖKNINGSBLANKETT OCH NÄRMARE ANVISNINGAR:

WWW.BRUMMERS.FI

www.kyrkpressen.fi

Karleby kyrkliga samfällighet söker en **informationschef**

Ansökningstiden utgår 18.10.

Platsannonsen inkl. länk till elektronisk ansökningsblankett (KirkkoHR):

karlebykyrkligasamfallighet.fi/arbetsplatser

Vill du hjälpa oss och bli vikarie för **barn- och ungdomsarbetsledaren** i Korsnäs församling för tiden 1.11.2018 – 31.7.2019?

Vikariatet är på heltid. Lön för behörig enligt kravgrupp 501 i kyrkans kollektivavtal. Behörighetsvillkor är examen som ledare för barn- och/eller ungdomsarbete i kyrkan som biskopsmötet godkänt/examen som ledare för ungdomsarbete i kyrkan samt den specialiserande utbildning till ledare för barnarbete som biskopsmötet godkänt eller annan lämplig utbildning och erfarenhet som arbetsgivaren godkänner för vikariatet.

Ansökningarna riktas till kyrkorådet i Korsnäs församling, Kyrkobytvägen 37, 66200 KORSNÄS senast 19.10.2018 före kl.15. Läkarintyg och utdrag ur straffregistret bör uppvisas innan vikariatet tillträds. Mera information fås av khde Janne Heikkilä 044-4101821 eller barn- och ungdomsarbetsledare Jan-Ola Granholm tel. 044-4101823.

Köpes antikviteter

i hela svenska Österbotten

- 1800-tals hörn- och väggskåp
- gamla klockor, antika vapen, silver- och guld föremål
- övrigt antikt lösöre och hela dödsbon

Kontant betalning
Varorna avhämtas.

Köp- och försäljning Raul Pohjonen

Idrottsg. 19, Gamlakarleby. Svar på svenska 06-831 3137, 044-913 8284

Församlingsförbundet – för kyrka och kultur

VAD GÖR VI?

Församlingsförbundet verkar för att stöda det kyrkliga livet i Svenskfinland på många olika sätt. Vi ordnar utbildningar och träffar för förtroendevalda och frivilliga i församlingarna, vi arrangerar resor för olika grupper till intressanta ställen, vi sköter om Retreatgården Snoan och verksamheten där, vi samarbetar med församlingar i projekt kring kyrka och kultur, vi sköter om Vägkyrkan på svenska, vi utbildar och inspirerar inför församlingsval på svenska, vi ordnar med gudstjänster på svenska i Lappland under påsken, vi förvaltar en rad specialfonder som understöder kyrklig verksamhet, bland annat Fonden för kristet arbete bland barn, mm.

Vårt förlag Fontana Media ger ut bra böcker och material. I år har vi fått en ny fin Psalmbok. Tidningen Kyrkpressen når de flesta Finlandssvenska hem varje vecka. Det är stort.

Mycket blir gjort med små medel och många saker har stor betydelse för våra svenska församlingar och vårt svenska stift.

BLI MEDLEM

Bli medlem i Församlingsförbundet om du vill stöda för vårt arbete. Medlemsavgiften är 15 € per år. Som medlemsförmån får du Årsbok för Borgå stift hem på posten inför jul och du får 10 % rabatt på böcker på Fontana Media.

TAG KONTAKT

Tag kontakt och kom med i arbetet för ett rikt församlingliv och en aktiv kyrka på svenska i Finland! E-post: kontakt@forsamlingsforbundet.fi, verksamhetsledare Kalle Sällström, tfn 050-3562 475.

EN GÅVA

Vill du ge ett bidrag i form av en gåva, donation eller testamente, litet eller stort – ta kontakt, vi hjälper med det praktiska.

FÖRSAMLINGSFÖRBUNDET r.f.

Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
forsamlingsforbundet.fi

ANTISEMITISM. Om några hade stått upp för det judiska folket år 1938 kunde historien ha tagit en annan vändning. Även idag är det här en viktig uppgift för kristna, säger Tomas Sandell. Han menar att hoten mot judarnas liv inte enbart finns på de politiska ytterkanterna.

Står upp för judarna

TEXT: EMELIE WIKBLAD

Den 19 augusti 1938 lade ett fartyg till i Helsingfors. Ombord fanns 53 judiska flyktingar som flytt från Österrike efter Anschluss. Endast en av dem, en höggravid kvinna, fick stiga iland och föda sitt barn. Sedan fördes hon och barnet tillbaka till båten. Den 20 augusti fick fartyget vända tillbaka till Tyskland.

– Det är ett känsligt kapitel, säger **Tomas Sandell**, som är tidigare lobbyist i Bryssel och grundare av organisationen European Coalition for Israel (ECI).

Att Finland i tiden krigade på Nazitysklands sida är ett besvärligt stycke i vårt lands historia. Det tog 58 år för Finlands regering att be om förlåtelse för de åtta österrikiska judar som i november 1942 utvisades från Finland. Sju av dem dog i koncentrationslägren, en överlevde.

Även om situationen för judarna i Finland var bättre än i andra länder som hade nära samröre med Nazityskland, tycker Sandell det är viktigt att tala om, forska i och bearbeta händelser som de här.

– Det försvagar inte demokratin att belysa också mörka sidor i ett lands historia.

Flyktingarna som ingen ville ta emot

När fartyget med de 53 judarna vände tillbaka, vad visste man då i Finland egentligen om läget i Tyskland? Källor från regeringsprotokoll till tidningsinsändare och upprop visar att det fanns en stark opini-

on för att låta judarna stanna.

– Man visste vad som väntade i Tyskland, säger Sandell. Man kan inte säga ”det här var före Kristallnatten, ingen visste vad som hände” – man visste mycket väl.

För att ge bakgrund går Tomas Sandell en månad tillbaka i tiden, till juli 1938. Då ordnades en internationell flyktingkonferens i Évian i Frankrike. Syftet var att diskutera flyktingkvoter eller andra lösningar för de judar och andra som av politiska skäl behövde utvandra från Tyskland och Österrike.

– Konferensen blev en total katastrof. Slutresultatet blev att inget land, förutom Dominikanska republiken, var berett att ta emot de judiska flyktingarna.

Konferensen har senare beskrivits som att Hitler då fick grönt ljus för att genomföra folkmordet på judarna.

– Tänk att det fanns ett så svagt intresse från europeiskt håll att agera. Man tycker att det där skulle ha varit en självklar fråga som skulle engagera till exempel kristna.

I stället är mötesprotokollet fullt av ursäkter.

– Kanadas representant säger att deras

land inte är tillräckligt stort för att ta in judiska flyktingar, Australiens säger att de inte har något problem med antisemitism och inte heller vill importera det.

En månad senare agerade Finlands regering i enlighet med hur det internationella samfundet förhållit sig till flyktingfrågan, stängde dörren för flyktingarna och skrev under deras dödsdom.

– Det visar att man kan följa ”folkrätten” och göra horribla misstag. Så när man idag hänvisar till folkrätten och internationella konventioner visar historien att man kan ta fullständigt fel, säger Sandell.

Ättio år efter händelsen arrangerade ECI, tillsammans med den judiska församlingen och riksdagens Israel-vängrupp, en minnesstund för att komma ihåg de avvisade flyktingarna.

Tomas Sandell anser att det minsta dagens regering kan göra är att se till att händelsen kan utredas – vad hände med de 53 och det barn som föddes i Finland 19 augusti 1938?

– Det vi önskar nu är helt enkelt att den här frågan kan bli en del av Finlands historieskrivning.

1938 och 2018

Tankarna går lätt till dagens flyktingsituation. Men Sandell är försiktig med att dra för stora paralleller.

– Det finns likheter, men det finns också väldigt stora olikheter. Poängen här är inte att använda det som ett slagträ i flyktingdebatten. Men det är klart att det finns beröringspunkter: man säger att det blir dyrt, att de är främmande element, och så vidare.

Han lyfter fram några olikheter som gjorde situationen 1938 mycket annorlunda. Då fanns ett konkret hot i form av en statsledare som ville utrota en befolkningsgrupp. Flyktingarnas livssituation var annorlunda. Av judarna var inga ekonomiska flyktingar utan många var väletablerade läkare, akademiker och affärsmän.

Efter andra världskriget skapades flyktingkonventioner. Ett system som, hade det funnits år 1938, skulle ha garanterat de judiska flyktingarna asylrätt i Finland.

Om bara några hade stått upp

Tomas Sandell tror att det egentligen inte krävts så mycket för att historien skulle ha slutat annorlunda.

Han är statsvetare som bodde sju år i Bryssel och jobbade med lobbying, som journalist och konsult.

– Jag märkte med tiden att det inte fanns någon i Bryssel som lyfte de här frågorna. Samtidigt blev antisemitismen ett allt större problem i Europa.

I början av 2000-talet hörde han ett tal av

TOMAS SANDELL har jobbat som lobbyist och konsult i Bryssel. FOTO: EMELIE WIKBLAD

KULTURDIPLOMATI. ECI ordnade en tashlikh-ceremoni vid FN:s högkvarter i samband med det judiska nyåret. Fr.v. rabbinen Elie Abedie, Gregory Lafitte, Tomas Sandell, Israels FN-ambassadör Danny Danon samt FN:s general-sekreterare Antonio Guterres. FOTO: SHAHAR AZRAN

Nobelspristagaren **Elie Wiesel**, som överlevde Förintelsen.

– Han sa att det som gör honom mest besviken idag – när han ser tillbaka på när han stappade ut ur koncentrationslägret – är inte bara det att antisemitismen är tillbaka på Europas gator. Det är att ingen annan än de judiska organisationerna reagerar.

Wiesel frågade: Var är alla de andra? Den frågan fångar visionen för European Coalition for Israel.

– Det har sagts så här: Hade det funnits ett dussin personer som kunde tala och skriva och väcka opinion, då i juli 1938, så skulle hundratusentals, kanske miljoner, judar vara vid liv idag.

Tomas Sandell tror att det här tankeexperimentet stämmer, att det inte behövs tusentals människor för att få till stånd en förändring. Han är säker på att det år 1938 fanns lösningar som kunde ha räddat liv, även om kriget inte kunde undvikas.

– Kristna var passiva eller fientliga till det judiska folket under en period då utvecklingen kunde ha vänt. Vi menar att det är väldigt viktigt idag att det finns en samlad kraft som vågar stå upp för det judiska folket. En kraft som inte är judisk – vi har en skyldighet som kristna att också försvara deras rättigheter.

ECI har sitt huvudkontor i Bryssel och verksamhet också i New York.

– Vår grundtanke är att de här frågorna inte på något sätt försvunnit eller blivit inaktuella. Vår enda ambition är att när historie-

böckerna skrivs ska det vara väldigt tydligt att det fanns oppositionella röster som vågade tala ut. Frågan gäller inte ens hur framgångsrika vi är utan framför allt hur trogna vi är uppdraget. Gud belönar trofasthet.

Organisationen finansieras av frivilliga krafter, vanliga människor runt om i Europa. De satsar inte på att bli kända i kristna subkulturer utan att verka där den samhälleliga makten finns.

ECI jobbar även med något de kallar kulturdiplomati. De vill komma bort från tal om tolerans och politiska tvister till att se den judiska kulturen som en tillgång.

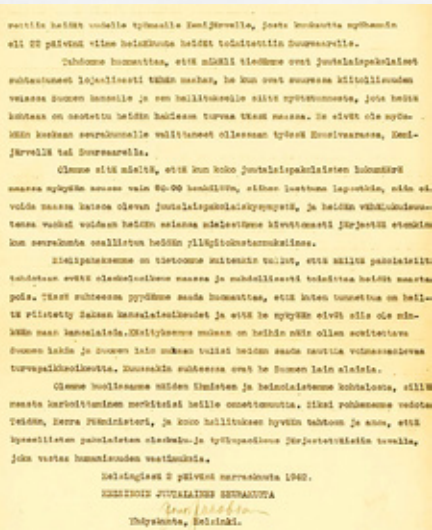
Sofistikerad antisemitism

– Antisemitismen började inte den dag när judarna föstes ihop och skickades med boscapsvagnar till Auschwitz. En viktig markering var att man såg nedlåtande på judarna som folk och judarnas kultur.

Därför, menar Sandell, är det farligt att representera Nya testamentet som en ny religion, medan Gamla testamentet får stå för det gamla och barbariska.

– I Europa finns det en stor oro för att judarna igen en gång ska tvingas lämna Europa. Det är en pinsam detalj att samtidigt som den stora migrationen till pågår Europa så är det en etnisk grupp som sett sig tvungen att lämna Europa – och det är judarna.

Även om han ser det som en varningsklocka att nazister idag kan marschera utanför en synagoga, kommer enligt Sandell det främsta hotet ändå inte från den upp-

JUDISKA FÖRSAMLINGEN i Helsingfors vädjade till statsminister Johan Ragnell att hindra utvisningen av judiska flyktingar. FOTO: NATIONALARKIVET, FINSKA JUDARNAS ARIKV 264

märksammade alternativa högern. Han använder sig av rabbinen **Jonathan Sacks** analogi om antisemitismen som ett virus som muterar.

– Idag är vi väldigt uppmärksamma på en antisemitism som ser likadan ut som för 70–80 år sedan. Därför är jag inte huvud-

sakligen mest bekymrad över de här krafterna, även om de naturligtvis ger anledning till oro. Antisemitismens logik är alltid att uppträda på ett helt nytt sätt som gör att den kommer förbi det immunförsvaret.

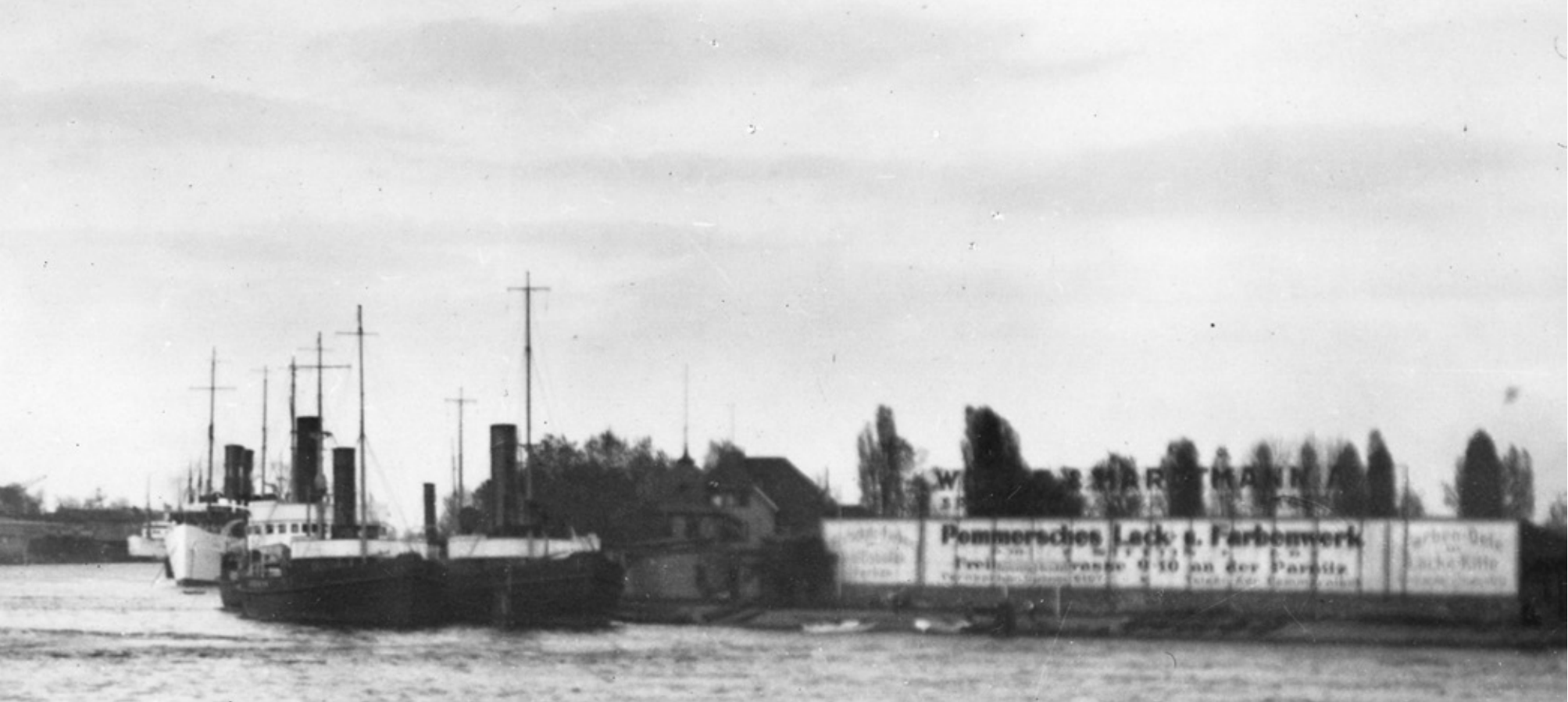
Sandell pekar på skevheten i nyhetsrapporteringen, där tio vilsna personer som håller en nazistisk demonstration blir en världsnyhet. Han räknar upp andra typer av antisemitism: radikal islamism, som i Europa står för 90 procent av våldsbrotten mot judar, alternativ vänster, som i den här frågan liknar ytterhögern.

Det största hotet är mycket svårare att upptäcka: det han kallar sofistikerad antisemitism.

Sandell anser att det är en helt realistisk tanke att det om trettio år är omöjligt att leva som jude i Europa – med motivering – en att judiskt liv inte är kompatibelt med mänskliga rättigheter. Det är ett uttalande som väcker reaktioner. Vad menar han?

Den främsta orsaken är debatten om omskärelse av manliga bebisar – som för judarna är ett tecken lika viktigt som det kristna dopet. Den andra är kosherslakten.

– Här finns starka krafter, också i den politiska mittfåran, som på allvar menar att det här strider mot mänskliga rättigheter och aldrig kan accepteras. Ingen av dessa skulle uppfatta sig som antisemitiska, men i ett scenario där den politiska huvudfåran tar ställning i de här frågorna skulle det bli omöjligt för judar att bo och verka och leva ett religiöst liv i Europa.

ÄKTENSKAP. Miljontals unga indier hittar kärleken via nätet i dag. Och många av dem sitter framför skärmen tillsammans med sina föräldrar i jakten på den perfekta partnern, i vad som kan kallas en högteknologisk form av ”familj dejting”.

En arrangerad kärlek

TEXT OCH FOTO: HEIDI HENDERSSON

– Han visade intresse för min profil, det var så mina föräldrar fick reda på att han existerade.

Tjugosjuåriga **Maithreye Raj** kikar på sin man **Karthik Muthukrishnan** över glaset på den färskpressade juicen som serverats henne på samma kafé där paret hade en av sina första dejter. Detta efter att ha blivit ihopparade på en dejtinghemsida, med hjälp av sina föräldrar.

– Jag letade efter ett seriöst förhållande och mina föräldrar skapade en profil åt mig, men jag såg till att fylla i den själv, säger Karthik.

– Mina föräldrar frågade mig om jag hade en pojkvän och jag sade ”nej” och så inom en till två veckor hade de hittat den här killens profil åt mig. Min syster sa att jag borde ge honom en chans, säger Maithreye med ett skratt och glimten i ögat.

– Du var den tredje killen de hittade på hemsidan, men officiellt den första jag träffade, säger hon och ler stort mot sin make.

Horoskop-ledda dejter

Onlinedejting, eller snarare ”match-making” är en stor industri i Indien med en drös av hemsidor som erbjuder sina tjänster till kärlekskranka indier och deras bröllophungliga föräldrar. På hemsidorna blir de potentiella parterna bedömda på basis av utseende, utbildning, lön, intressen och horoskop.

– Våra horoskop matchade, det var viktigt för min familj, säger Maithreye.

Maithreye och Karthik, som bor i storstaden Chennai i södra Indien, säger att de flesta av deras gifta vänner har arrangerade äktenskap.

– Jag skulle säga 60 procent. Min moster hade ett kärleksäktenskap, men hon föredrog ett arrangerat till sin dotter. Hon sa att det var väldigt

svårt för henne rent kulturellt, säger Karthik och förklarar varför han tycker det är enkelt att gå den arrangerade vägen:

– Jag behöver inte vara orolig för hur Maithreye passar in i mina sociala normer och det finns en gemensam grund att stå på. Det gör mig mindre orolig för framtiden.

Förlovade ett halvår

De flesta av deras kvinnliga bekanta gifter sig runt 24–26 och deras manliga gelikar i 29–30-årsåldern, berättar de. Och det är i princip en flytt från familjefamnen till äktenskapsfamnen.

– I indiska familjer så slänger du inte ut ungarna. De matar oss med silver-sked tills vi är i 20-årsåldern och kan försörja oss själva, och sedan förväntar sig våra föräldrar att vi ska ta hand om dem.

Och flytten från den ena institutionen till den andra går vanligen kvickt. Karthik och Maithreye var förlovade

”Mina föräldrar frågade mig om jag hade en pojkvän och jag sade ”nej” och så inom en till två veckor hade de hittat den här killens profil åt mig.”

Maithreye Raj

ett halvår innan de gifte sig, en ovanlig lång förlovning i indiska mått mätt. Men Maithreye hade bestämt sig redan på deras andra träff.

– Hon sa ”okej, låt oss köra”. Och jag frågade henne ”Vet du faktiskt vad du ger dig själv in i?”, säger Karthik med ett skratt.

Men han tillägger att han sett vänner som bestämt sig för varandra på kortare tid än två dejter.

– Jag har sett folk bestämma sig på 30 sekunder.

1000 bröllopsgäster

Men själva bröllopet är vanligtvis utom parets kontroll.

– Bröllopsplaneringen är inte vår sak. Varje förälder ser sitt barn som en högt värderad egendom och det är deras ansvar att hitta dem en partner och sedan visa upp dem för världen. Vi hade inget att säga till om i vår vigselceremoni, säger Karthik.

– Vi ville göra det hållbart och inte

KARTHIK MUTUKRISHNAN och Maithreye Raj bor i storstaden Chennai i södra Indien.

ha en stor, prålig fest, säger Maithreye. Men en stor, prålig fest blev det.

– Vi hade runt 1000 gäster och det var ett två dagars evenemang, säger Karthik som försökte få sin vilja igenom i några små saker.

– Våra föräldrar ville ha plastflaskor men vi ville ha stålglas. Det hela blev en stor strid.

Och Maithreye blev överöst med gåvor från sin familj.

– Så mycket smycken och kläder. Tron är att om flickan kommer till det nya hemmet med mycket materiella saker, då kommer den nya familjen vara måna om att göra henne lycklig, säger Maithreye som liknar det med en modern "dowry".

Dowry, eller hemgift på svenska, är vad brudens familj traditionellt skulle ha betalat mannen och dennes familj när dottern gifte sig, som en överlämningsgåva.

– Dowry är olagligt i dag, men indirekt så sker det fortfarande.

KARTHIK MUTUKRISHNAN och Maithreye Raj träffade varandra via en hemsida där potentiella indiska partners möts. Deras föräldrar var involverade i förhållandet från första klicket.

Gränsen mellan ansvar och förtryck

Efter bröllopet flyttar bruden vanligtvis in med mannens familj.

– Karthiks föräldrar hade inte haft en dotter så de försökte verkligen få mig att känna mig hemma. Men det var utmanande. Allt var nytt, varen- da liten sak var annorlunda, tandkrämen, tvålen ... Det var emotionellt väldigt svårt, det hände så snabbt, inte lite i taget. Jag kände mig som en försökskanin, säger Maithreye.

Och mycket av ansvaret faller på mannen, vars familj, sociala normer, traditioner, rutiner och familj frun landar in i.

– Jag kände ett stort ansvar för henne, men det är en fin gräns mellan ansvar och förtryck, säger Karthik som på samma gång var väldigt exalterad.

– Jag var som en liten unge som visar upp sina leksaker till en kompis som kommit över på besök, säger han med ett skrat.

Vackert band mellan familjerna

Ett drygt år in i samlevandet med svärföräldrarna så börjar Maithreye dock se fördelarna med att bo i en storfamilj.

– Jag lär mig mycket av dem.

Och att ha båda familjerna så involverade i förhållandet redan från början har lagt en stark grund för familjerelationerna.

– Manger släkterna en stor betydelse i förhållandet, det finns ett vackert band dem emellan. De kan verkligen lita på varandra, säger Maithreye och avslutar:

– Det är som familjedating.

Mamman som föll ner i avgrunden

BIOGRAFI. Hur går det när älvan blir häxa och sedan kristen mystiker? Och hur blir det med barnen hon fick med en vanlig, vänlig man? Tuva Korsström har skrivit en biografi över sina föräldrar, författaren Mirjam Tuominen och bildkonstnären Torsten Korsström.

TEXT OCH FOTO: **SOPIA TORVALDS**

När **Tuva Korsström** fyllde fyra år fick hon en saga av sin pappa **Torsten Korsström**. Han illustrerade den och band in den och skickade den till henne, för hennes föräldrar bodde inte längre tillsammans. Hon läste sagan om älvan Silverdis tills sidorna nästan lossnade. Först långt senare insåg hon att jordanden, den fula och ödmjuka gnomen med borstigt hår, var hennes pappa. I sagan försöker han knyta an till Silverdis, men allt han ger älvan i present blir till stoft.

Tuva Korsströms mamma, författaren **Mirjam Tuominen**, såg sig inte som älva utan som häxa, en outsider.

– Hon skrev att häxan hade en dragning till bälet, att häxan strävade efter att göra sig olycklig. Om något var lite i ordning kunde du vara säker på att min mamma fick det i oordning. I sagan om älvan och jordanden är det jordanden som pysslar och pysslar – men allt går sönder och sedan springer älvan bort. Och det var så.

När Tuva Korsström började planera *Älvan och jordanden*, en biografi om sina föräldrar, kom upplägget till henne en sen kväll, med kapitelinnehåll och allt. Tanken hade mognat länge.

Hon skrev i ett sträck, så hetsigt att hon fick fysiska symtom och var ur stånd att knacka ner något alls med sina fingrar.

– Det jag inte var förberedd på när jag började skriva var att jag själv kom med. Jag blev den här Tuva i tredje person, flickan som växte upp. Och jag hade inte alls tänkt att hon skulle ta så mycket plats.

Hon pusslade ihop minnesbilder till-

sammans med sin fem år äldre syster **Kyra Korsström**. Det blev en berättelse om en barndom med en oberäknelig, intellektuell och kreativ mamma som långsamt faller ner i en avgrund av ångest och paranoia. Och samtidigt en fråntvande, högt älskad pappa som aldrig ger upp försöken att nå sina döttrar.

När jag läser blir jag nästan förälskad i din pappa. Framför allt imponeras jag av att han aldrig ger upp med sitt faderskap, trots att han periodvis inte får träffa sina barn.

– Vi hade så roligt tillsammans med honom! Mina väninnor och pojkvänner visste att när pappa var i stan hade de inte en chans. Han var en garant inte bara för det vanliga och normala, utan också för det goda livet. Och han blev ju så sällan arg. Skrek gjorde han bara när vi rodde ut nät och Kyra rodde fel. Men *alla* skriker ju i den situationen.

Vid gränsen

När Mirjam Tuominen och Torsten Korsström träffades i tonåren kände de en stark dragning till varandra. Men Mirjam tvekade inför att binda sig. Redan som ung led hon av svår ångest, det hon kallar "sjukdomen". På studentfotot är hon anorektisk. Den (felaktiga) diagnosen var "störningar i hypofysens verksamhet". Hon hade själv-mordstankar redan som 15-åring – de upphörde först när hon hittade Gud och katolicismen.

Äktenskapet var ett krigsäktenskap, och de lyckliga perioderna blev korta.

– Deras sexualliv blev svårt redan efter att Kyra föddes, för mamma var så rädd för att blir gravid. Det var hela ti-

TUVA KORSSTRÖM, författare och tidigare kulturchef på Hbl, är glad över att hennes mammas författarskap just nu upplever en ny renässans. Mirjam Tuominens samlade noveller ska ges ut av Modernista, och det lilla svenska förlaget Eskaton ger ut också tidigare opublicerade verk.

den en kamp mellan det vanliga livet och att hon skulle skriva. Hon hade vetat det från första början: Hon är inte gjord för samliv på grund av sjukdomen och på grund av skapandet. Det är ett grundläggande problem för kvinnliga konstnärer. Hon trodde ju att det skulle bli frihet efter skilsmässan, men så blev det inte.

Somrarna fick döttrarna tillbringa med pappa i Korpo, vintrarna var mammas. När stressen och fattigdomen ökade blev Mirjam Tuominens vredesutbrott fler och svårare. De fick inte ta

emot kläder av släktingar, mammas sydde kläderna själv, och döttrarna skämdes. Tidvis var Mirjam fysiskt aggressiv mot Kyra.

På 50-talet börjar Mirjam Tuominens dragning till katolicismen synas i hennes verk. Hon skriver om den osynliga stora kraft.

– Men följande steg är att hon lever i Gud, hon har blivit ett vittne. *Gud är närvarande* är en fantastisk bok. Hon är en kristen mystiker. Hon har samma intensitet som heliga Birgitta och Katarina av Siena. Men i den här mystiken

Mord i vintrig småstad

BOOK

Den åttonde tärnan

Författare: Eva Frantz
Förlag: Schildts & Söderströms 2018

Anna Glad, huvudpersonen i **Eva Frantz** deckarserie, är tillbaka i en uppföljare till fjolårets *Blå villan*. Nu har det hunnit blir decem-

ber, och redan under de inledande sidorna överraskas en vinterbadare av ett lik i vaken. Det som till en början verkar vara en tragisk drunkningssolycka väcker allt fler frågetecken hos Glad och hennes kollegor. Folkhögskolan där offret jobbade som lärare visar sig dras med mörka skuggor ur det förflutna. Vid

sidan av utredningen försöker Anna Glad orientera sig i tillvaron som nybliven singel.

Frantz deckare innehåller som vanligt mer småstadsmys än blod, och midvintermiljön kombinerat med luciaförberedelserna är charmerande. En annan sak som börjar kännas som del av Frantz varumärke är kopplingen mellan det aktuella mordfallet och händelser i det förflutna. Kombinationen av ett ganska rikt per-

songalleri och ett flertal återblickar ger ändå ett lite rörigt intryck. Det är så många personer som kommer till tals att det ibland blir svårt att sätta in alla i rätt sammanhang.

Både Eva Frantz och hennes huvudperson Anna Glad har utvecklats sedan den senaste boken. Gestaltningen fungerar bättre. Däremot känns det som om Frantz inte vågar ta ut svängarna helt i sin deckarserie. I *Den åttonde tärnan* hinner per-

sonalproblem på den lokala polisstationen både uppstå och sedan ytterst hastigt få en lämplig lösning. Det här irritationsmomentet i Glads vardag hade kunnat bli riktigt intressant om det fått hänga med i ytterligare någon del av serien.

I slutet av boken tappar handlingen överraskande nog lite fart. Först kommer ett mellanstort spänningsmoment som får sin upplösning och därefter följer ett utdragat slut som närmast

manuellt knyter ihop trådarna utan att blanda in spänning i ekvationen. Här känner jag mig lite snuvad på konfekten.

Eva Frantz *Den åttonde tärnan* fungerar för den som vill veta hur det gick för Anna Glad och för den som gärna läser deckare men skyggar för allt för blodiga skildringar. Det återstår att se hur många gamla tragedier och nya mord som kommer att få plats i den lilla staden.

■ ERIKA RÖNNGÅRD

balanserar hon på en gräns. På ena sidan finns Gud, på den andra vansinnet.

Tuva Korsström och hennes syster Kyra levde ett dubbelliv. Det var vat-tentäta skott mellan det vanliga livet med vänner, släktingar och pappa och det trånga livet med en allt mer para-noid och ensam mamma.

– Mystikerna kan vara besvärliga människor, de är skrikhalsar, precis som mamma var. Hon fick uppenba-relser. Och mystikerna har ju alltid rätt. Vredesutbrotten, skrikskoven – de för-siggick inte i någon upphöjd klostermil-

jö utan i en liten tvårummare i Kottby.

Tuva Korsström önskar att hennes mamma hade fått behålla Gud sådan han framstår i den första diktsamlingen *Under jorden sjönk*, som utkom år 1954.

– Där finns en ordknapphet och en stillhet och ett ljus. Men då är hon redan på väg att falla ner i vansinne. Strax ef-ter det blev hon intagen på Lappviken.

Som en bulldozer

Att Mirjam Tuominen på något vis höll ihop hade att göra med det regelbund-na liv hon tvingades till på grund av

barnen. Kyra mädde tidvis så dåligt av sin mammas aggressivitet att hon bod-de med pappa.

– Om de skulle ha tagit bort också mig från henne – vilket de borde ha gjort – då skulle hon ha brakat ihop.

”Mystikerna kan vara besvärliga människor, de är skrikhalsar, precis som mamma var.”

Den lilla ensamförsörjarfamiljen fick några fina år tillsammans innan mörk-ret tätnade.

– Men sedan blev våningen ett fäng-else. Hon var ju så fattig. Hon mädde mycket bättre de få gånger vi kunde re-sa, och då försvann också en del av de nervösa symtomen.

Under de senare åren kanaliserade Mirjam Tuominen mycket av sin sexua-längest och sina fantasier i det religiösa.

– Det kom smygande, och med det kom ett hat mot Totti, min pappa.

När Tuva Korsström som 21-åring skulle flytta hemifrån och gifta sig kon-verterade hon till katolicismen (idag har hon lämnat kyrkan). Hon var visser-ligen agnostiker, men hon ville på det här sättet göra uppbrottet lättare för sin mamma.

– Vid det här laget trodde ju mamma inte att det var pappa som avlat mig. Hon blev ursinnig på prästerna från Henriks-kyrkan som i samband med min kon-vertering vägrade skriva under ett pap-per om att jag blivit avlad av helig Ande.

Tuva Korsström var ett glatt barn och blev en balanserad vuxen. Hon ha-de vänner och en social förmåga som hon ärvt av sin pappa. Torsten Kors-ström verkade under hela sin karriär som bildkonstlärare i Nykarleby, och hans elever älskade honom.

– Jag är sådan att kommer jag till ett nytt ställe så ordnar jag in mig och bör-jar trivas. Pappa var likadan.

Torsten Korsström var begåvad, men levde alltid i skuggan av sin fru. I mit-ten av 50-talet började Mirjam Tuomi-nen måla med de pastellkriter flickorna fått av sin pappa. Hennes verk har se-nare fått erkänsla av konstvetare och ställdes ut på Amos Andersons konst-museum på 90-talet.

– Mamma var som en bulldozer. Hon körde över alla utan att egentligen vilja göra det. Pappa hade ganska dåligt själv-förtroende men en generös natur. Kyra mindes att pappa varit hemma hos oss i Kottby och sett mammas nonfigurati-va målningar. Och då sa han: Tamme-fan, är hon inte en stor målare också.

PÅ TVÄREN MAY WIKSTRÖM

Nu blåser det därute

För tillfället hukar sig Grek-land och dess grannar för en storm av hurrikankali-ber.

Den upp-kommer inte ofta, men när den gör det är följderna of-ta häftiga, så pass att den till

och med har ett eget namn: medikan.

Samtidigt drar höst-stormarna in över Fin-land. Havsvattnet sti-ger, bryggor lossar, bå-tar flyter bort. Sommarens dörr stängs, med en ljudlig smäll. Sånt hör till.

Men i fjärran ringer var-

ningsklockorna. Medikaner-na har blivit fler och täta-re. Den här sommaren var extrem, inte bara hos oss.

Skogsbränderna rasade på många håll medan glaci-ärerna fortsatte att smälta i all tysthet. På den afrikans-ka kontinenten uppmättes ett nytt inofficiellt värme-

rekord i Algeriet i juli: 51,3 grader Celsius. Hett till och med för Sahara.

Tove Janssons höstvisa får en ny dimension: *Skynda dig älskade, skynda att älska. ...*

Det finns skäl att vända kärlekens blick mot den jord vi är satta att vårda. Just nu

är det mycket som mörknar och vi är många som kän-ner en växande oro i mag-gropen. En svensk forskar-grupp rapporterade under sensommaren om händel-sekedjor som kan eskale-ra även om stränga miljöät-gärder infördes nu meddet-samma. Jorden går helt en-

kelt i sken.

I sig är det därför inte il-la att blåsten ruskar om so-vande samveten. Nu be-hövs det insatser för miljön på alla plan: politiska, var-dagliga, etiska. Finns det hopp?

Ja – om det finns kärlek och vilja. Blås, vindar!

PSALMVÄVEN OKTOBER

1	U	2	J	3	F	4	E		5	I	6	P		7	T	8	K		9	O	10	B	11	Y	12	G	13	C							
14	V	15	D	16	F	17	N	18	E	19	T		20	L	21	V	22	K	23	M		24	L	25	S		26	A	27	E	28	H			
29	R	30	U	31	P			32	T	33	O	34	H		35	S	36	B	37	J	38	G	39	C	40	X		41	M	42	S	43	E		
44	F	45	P			46	U	47	J	48	D	49	R		50	I		51	B	52	H	53	N	54	V	55	E	56	C		57	L	58	R	
59	N	60	O	61	D			62	V	63	F	64	I		65	E	66	L	67	P			68	J	69	S	70	T	71	T	72	V			
73	L	74	U	75	S	76	R	77	C	78	Y		79	J	80	G	81	C	82	F	83	M	84	A		85	X	86	L	87	K	88	T	89	U
90	P	91	A	92	B			93	X	94	C	95	L	96	O	97	H	98	V	99	Y	100	S		101	I	102	O	103	G	104	U	105	D	
106	R	107	P			108	M	109	H			110	F	111	E		112	A	113	N	114	K		115	X	116	Y	!							

Konstruerat av ANN HUSMAN

A

Ljudet av ett fall

112

91

84

26

B

Svensk helgonkung

10

92

36

51

C

Gillar bin och gudar

94

13

56

77

39

81

D

Stor flat sten

61

15

48

105

E

Lyx och prakt

18

27

55

4

65

111

43

F

Glupska rovfiskar

82

63

44

110

3

16

G

Hette Jasons skepp

103

12

38

80

H

Bråka och väsnas

34

52

97

109

28

I

Åtskils

50

101

5

64

J

Yngst bland barnen

79

47

37

68

2

K

Kan långhårig titta under

22

8

87

114

L

”Tre skilda flammor, huru tiden led,
Tre gånger, Växiö! i ditt sköte rasat.
Tre gånger brändes du till grunden ned,
Tre gånger du för ditt fördärv har fasat”

66

73

95

57

20

86

24

M

En Coward

41

83

108

23

N

Bunden

59

17

53

113

O

Lik växel

33

9

96

60

102

P

Maka

90

107

31

67

6

45

R

Informera

106

58

49

29

76

S

Underkuva med våld

25

100

42

75

35

69

T

Kall vind

70

32

19

7

88

71

U

Kunde Johanna

46

74

1

89

104

30

V

Då och då

21

98

54

72

62

14

X

Kan strid kallas

85

93

40

115

Y

Blodtörstig gud

99

11

116

78

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A–Y. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A112, den andra A91 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A–Y bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 434 *På denna jord, vår Herres verk*, vers 2, som börjar med orden ”Till Mose Herren talade”. **Vinnare** i förra Psalmväven är: **Lasse Wärnman**, Jakobstad, **Marita Gustafsson**, Dragsfjärd och **Ulla Nybäck**, Sibbo. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Sänd in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Vi behöver din lösning senast 30.10.2018. Märk kuvertet ”Oktober–Psalmväv”. Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

Som börjar med orden:

Namn & adress:

UR EVANGELIET

”...frågade överstepräster och fariséerna: ’Varför har ni inte tagit hit honom?’ De svarade: ’Aldrig har någon människa talat som han.’”
Läs mera i Joh. 7:40–52

OM HELGEN

Trosgrund

Under Jesu livstid tvivlade många på honom eller tog anstöt av honom. De förnekade hans gudomlighet och höll honom för en uppviglare.

Också varje kristen människa känner av kampen mellan tro och otro i sitt eget hjärta. Därför måste en Kristi efterföljare kritiskt pröva sin egen trosgrund.

RUNT KNUTEN

”Vikings veranda, en diskussionsgrupp för män.”

8.10 klockan 19, i Prästgården, Sibbo

Vinnande vardagstro

Årets Keswick 11-13.10

to-fr kl. 19, lö kl. 17.

Södra Haga kyrka, Vesperv. 12

Boris Salo huvudtalare

Lö kl. 19 Konsert med Kristoffer Streng, kören Church Hill Boys

INSIDAN

för tiden 5–18.10

Ansvarig redaktör kyrkliga annonser:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN JAN-ERIK NYMAN

FOTO: JOHAN SANDBERG

Den kämpande tron

JAG ANTAR att alla som ägnat sig åt meditation över det egna troslivet någon gång har drabbats av tvivel gällande trons äkthet och djup. Under stunderna av självrannsakan dyker minnen upp av ögonblick där man inte orkat tro att det finns någon som hör bönerna, någon som på förunderligt sätt låter sargade bli hela och ger ångestfyllda frid. Och ögonblick där man inte vågat tro att Guds barmhärtighet skulle vara så stor att den räcker till för att befria från den skuld man vet att man ådragit sig på grund av brister i ”tankar, ord och gärningar”.

Det här är inte otro. Sådan är den kämpande tron.

”**VEM HAR FÅTT** dig att tro på ditt tvivel”, sjöng Barbro Näsé i tiden. Frågan är djupt allvarlig då den ofta knyts till övertygelsen om att ”jag får inte” eller ”jag måste” om jag vill va-

ra ett Guds barn. De etiska och moraliska kraven radar upp sig och blir en omänsklig börda att bära för den redan trötte och gör att någon kanske inte längre orkar kämpa varken med eller för sin tro. I det läget får man i stillhet göra Einar Billings ord till sina när han i psalmen skriver: ”Min tro är en flämtande gnista, din segrade än i det sista. O Herre, så tro du för mig.”

BROTTNINGEN MED den egna tron handlar till syvende och sist om att helt enkelt våga tro att det eviga livet inte hänger på vår kunskap, vår frimodighet, vår våltalighet och vår tvärsäkerhet utan på att Jesus, med den makt han har i himlen och på jorden, har gjort allt för att vi skall få leva med tillförsikt och glädje i tid och evighet.

■ JAN-ERIK NYMAN

Jan-Erik Nyman är pensionerad kyrkoherde i Jakobstad, pappa, farfar och morfar, tränare för redskapsgymnaster och aktiv i bland annat Röda Korset och församlingarna.

I dag gläds han över alla goda människor han får möta.

Hans tips: En hälsning från Paulus: ”Ta vara på det som är bra, och avhåll er från allt slags ont.”

#bönetwitter

”Herre, låt mig tro att du är nära under alla sorters dagar.”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter
Veckans tweet är skriven av Jan-Erik Nyman.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
4 Mos. 21:4–9

ANDRA LÄSNINGEN
Kol. 1:19–23

EVANGELIUM
Joh. 7:40–52

Tjugonde söndagen efter pingst.
Temat är ”Tro och otro”.

PSALMFÖRSLAG

898, 355, 341, 907.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

I KLARSPRÅK

Fariséerna var ett religiöst och politiskt parti under århundradena före och efter år noll. Namnet fariséer användes av utomstående och betydde troligen ”de avskilda”. Deras mål var att bevara den judiska kulturen och öka dess livskraft inom folket, genom att betona renhetsreglerna och sabbatsbudet.

NT nämner fariséer som visade sympati för Jesus, men oftast framstår de som motståndare. En verklig motsättning mellan Jesus och fariséerna var hans likgiltighet för renhetslagarna och liknande regler, och att han gav sig in i full mänsklig gemenskap med erkända syndare.
källa: bibeln.se

DOMPROSTERIET

■ **BORGÅ**
SÖ 7.10 KL. 10: Gudstjänst, Svartbäck-Spjutsunds skärgårdskyrka, Wilén, Helenelund

KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, prästvigning, Björn Vikström, Virva Nyback, Lindgård, Tollander, Söderström, Borgå kammarkör, Stråhlman, ungdomsgrupp, färdtjänst

SÖ 7.10 KL. 18: Samtal om sorg i Café Ankaret prost/stiftssekreterare Virva Nyback och teolog/författare Patrik Hagman samtalar om sorg och vägen vidare.

Må 8.10 kl. 8.30: Stolfysio, Gröt och Prat, Sampoväg 1, Värberga, pris 0,50 €

kl. 18: Församlingsfaddrarna i församlingshemmets rum 2

Ti 9.10 KL. 12: Andakt med lunch i församlingshemmets Sal

On 10.10 KL. 13: Mariakretsen i församlingshemmets musikrum

KL. 17: Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Predikant Tomas Klemets, missionsinfo Brita Jern, bokförsäljning David Forsblom, mötesledare Albert Häggblom

LÖ 13.10 KL. 16: Knattekyrka i Lilla kyrkan. Dagklubbens 50-årsjubileum, Wilén, Helene-lund. Efteråt firar vi med festlighet och servering på Domprostgården.

To 11.10 KL. 18: Domprostgården Kyrkliga byggnader föreläsningsserie i samarbete med Borgå medborgarinstitut KoMbi, Föreläsare är museilektor Hannele Tenhuvuori från Borgå Museum.

SÖ 14.10 KL. 10: Gudstjänst i S:t Olofs kapell, Pellinge, Eisentraut-Söderström, Tollander

KL. 12.15: Högmässa i Domkyrkan, skrivitolkad, Wilén, Smeds, Söderström, Helenelund, Gaudeamuskören, Ove Blomqvists gudstjänstgrupp

SÖ 14.10 KL. 18: Kvällsmässa i Lillakyrkan, Stråhlman, Evening Mess

MÅ 15. 10 KL. 13: Sjömasmissionkretsen Café Ankaret

Ti 16.10 KL. 12: Andakt med Lunch i Salen

KL. 13.30: Männens samtal Musikrummet

ON 17.10 KL. 13: Allsång med Gaudeamuskören, Sjung lovsång alla länder

KL. 18-24: De bostadslösa natt på kyrkbacken (fyller på med programmet)

■ **LAPPTRÄSK**
sö 7.10 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Anita Widell, CWR

må 8.10 kl. 11.30-13.30: 8 euros lunch i Mariagården, Liljendal
ti 9.10 kl. 9.30-11.30: Vuxenbarnklubb, Krubban, i Annagården, Andersby, EL

on 10.10 kl. 10: Café Källaren, församlingshemmet, Marita Johansson

on 10.10 kl. 14.15-15: Barnklängen över i församlingshemmet, CWR

to 11.10 kl. 18-20: Kyrkokören över i Mariagården, Liljendal, CWR
lö 13.10 kl. 10.30-12.30: Nappe-

klubb i församlingshemmets källare, EL

sö 14.10 kl. 13: Högmässa i kyrkan, SL, CWR. De äldres och martornas kyrksöndag. Kyrkkaffe i Kycklings

må 15.10 kl. 18: Ungdomssamling för dig som går i åk 7-9, Mariagården, Liljendal. Nea Westerholm, Sami Stenbäck

ti 16.10 kl. 9.30-11.30: Vuxenbarnklubb, Krubban, i Annagården, Andersby, EL

on 17.10 kl. 14.15-15: Barnklängen över i församlingshemmet, CWR

to 18.10 kl. 18-20: Kyrkokören över i Mariagården, Liljendal, CWR

■ LILJENDAL

fre 5.10 kl. 9.30-11: Öppet café för alla åldrar i Annagården, SS

lö 6.10 kl. 10.30-12.30: Nappeklubben i Mariagården, EL

lö 6.10 kl. 17.30: Cellis i Mariagården

sö 7.10 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Anita Widell, CWR

må 8.10 kl. 11.30-13.30: 8 euros lunch i Mariagården. Intäkterna går till Diakonifonden, SS

ti 9.10 kl. 9.30-11.30: Vuxenbarnklubb, Krubban, i Annagården, EL

to 11.10 kl. 9.30-11.30: Vuxenbarnklubb, Krubban, i Mariagården, EL

to 11.10 kl. 18-20: Kyrkokören över i Mariagården, Liljendal, CWR

sö 14.10 kl. 10: Tvåspråkig högmässa i kyrkan. Födelsedagsfest för stora och små i Mariagården för de som fyllt eller fyller 4, 75, 80, 85 och 90 under 2018.

Samtidigt avtackas barnledare Katarina Nyholm. Tre Ljufva och Barnklängen medverkar. SL, CWR, SS, EL

må 15.10 kl. 18: Ungdomssamling för dig som går i åk 7-9, Mariagården. Nea, Sami Stenbäck

ti 16.10 kl. 9.30-11.30: Vuxenbarnklubb, Krubban, i Annagården, EL

to 18.10 kl. 18-20: Kyrkokören över i Mariagården, Liljendal, CWR

■ LOVISA

Sö 7.10 kl. 12: Högmässa i kyrkan, af Hällström, Stöckell

Ti 9.10 kl. 11-13: En Euros Café i församlingshemmet

Ti 9.10 kl. 18: Bibelstudiegruppen i församlingssgården

To 11.10 kl. 8.30: Morgonkaffe i Tikva

Sö 14.10 kl. 12: Högmässa i kyrkan, af Hällström, Stöckell

Ti 16.10 kl. 11-13: En Euros Café i församlingshemmet

Ti 16.10 kl. 13: Pensionärsföreningen i församlingssgården

To 18.10 kl. 8.30: Morgonkaffe i Tikva

■ PERNÅ

Sö 7.10:

- kl. 10 Högmässa: i kyrkan, Lemberg, Kalliokoski

- kl. 13 Mässa: på Sarvsalö, Lemberg, Kalliokoski

Fr 12.10:

- kl. 10 Café Mikael:

12-13.10 Barnläger: i samarbete med 4H i Prästgården

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 5.10 Johanna Evenson, Hammarland **Må** 8.10 Eva Johansson, Mariehamn **Ti** 9.10 Deborah Miranda, Helsingfors **Ons** 10.10 Hilikka Olkinuora, Ingå **To** 11.10 Stefan Löf, Jakobstad **Fre** 12.10 Johanna Evenson, Hammarland **Må** 15.10 Eva Johansson, Mariehamn **Ti** 16.10 Lotta Forsbäck, Helsingfors **Ons** 17.10 Hilikka Olkinuora, Ingå **To** 18.10 Stefan Löf, Jakobstad

Sö 14.10:
– kl. 10 Högmässa: i kyrkan, Lemberg, Fogelberg
Må 15.10:
– kl. 13–15 Klubin goes senior:

■ **SIBBO**
Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi
Fr 5.10 kl 19: Pablo Márques, konsert i Artborg 35. Gitarrfestivalen Sibbo toner, www.sipoon.intrade.
Lö 6.10 kl. 18: Toner från Nickby, Artborg 35. Poesi och prosa med Jukka Orma, Pia Freund, Satu Silvo och en stråkkvartett. Sibbo toner. Inträde.
Lö 6.10 kl. 18: Musik vid helgmålsringningen i Sibbo kyrka. Tuula Saarensola, sång, Marko Korven-Korpinen orgel.
Lö 6.10 kl. 18: España, orkesterkonsert i Festsalen i Östanåparken. Pia Freund sång, Pablo Márques och Petri Kumela gitarr, Lojo stadsorkester under ledning av Tomas Djupsjöbacka. Sibbo toner. Inträde.
Lö 6.10 kl. 21: Bossa nova klubbkväll i Lilla Villan. Milla Mäkinen. Sibbo toner. Inträde.
Sö 7.10 kl. 10: Tvåspråkig musikgudstjänst i Sibbo kyrka. Helene Liljeström, Juha Ilonen, Mauriz Brunell, Marko Korven-Korpinen. Uusimaa-kvartetten medverkar.
Sö 7.10 kl. 15: Från bysantiska riket till evigheten. Kammarmusikkonsert i Sibbo kyrka. KAMUS-kvartetten och Tomas Djupsjöbacka cello. Sibbo toner. Inträde.
Sö 7.10 kl. 18: Alla tillsammans! Avslutningskonsert i Artborg 35. Sibbo toner. Inträde.
Må 8.10 kl. 15: Diakonisyföreningen i Kyrkoby församlingshem. Annika Lumme.
Må 8.10 kl. 19: Vikings veranda, en diskussionsgrupp för män i Prästgården. Patrik Frisk.
Ti 9.10 kl. 10: Bönepromenad. Prästgården. Annika Lumme.
Ti 9.10 kl. 16: Kyrkobröderna hos Kerstin och Sture Bergström. Ann-Britt Gustafsson berättar om Rysslandsresan. Damerna inbjuds.
On 10.10 kl. 12: Sjeueoslunch i Kyrkoby församlingshem. Annika Lumme, Lauri Palin.
To 11.10 kl. 16: Flickornas dag i Kyrkoby församlingshem. Verkstäder av olika slag, chill och gäster. Församlingarna i samarbete med Sibbo kommuns ungdomstjänster.
To 11.10 kl. 17: Aulacafé i Söderkulla kyrka – kl. 20. Kaffe med dopp till en billig slant. Marthakransen.
Fr 12.10 kl. 10.45: Veckomässa i servicehuset Elsie. Camilla Ekholm.
Lö 13.10 kl. 11: Missionsbrunch i Söderkulla kyrka. Marthorna berättar om matsvinn. Camilla Ekholm.
Sö 14.10 kl. 12: Mässa i Sibbo kyrka. Katja Korpi, Mauriz Brunell. Sånggruppen Church Hill Boys medverkar.
Sö 14.10 kl. 12: Kvällsmässa i Söderkulla kyrka. Camilla Ekholm, Mauriz Brunell, Patrik Frisk. Frida Hindsberg, värd.
Må 15.10 kl. 18: Aulacafé – kl. 20 med Virkborg i Söderkulla kyrka.
Må 15.10 kl. 18: Drop In i Söderkulla kyrka. Mötesplats för unga och unga vuxna. Milja Westerlund.
To 18.10 kl. 17: Aulacafé i Söderkulla kyrka – kl. 20. Kaffe med dopp till en billig slant. Marthakransen.

HELSINGFORS PROSTERI

■ **JOHANNES**
Fr 5.10
kl. 10–11.30: Nallegudstjänst i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt, Hollméus. Musikleken deltar. Servering i kryptan.
kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 7.10 20 söndagen efter pingst
kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Gehlin, Henricson. Sam Westerlund, gitarr. Kyrkkaffe.
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Lindström, Henricson. Kyrkkaffe.
Må 8.10
kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollméus.
kl. 13: Samtalsgruppen i Majblomman, Mannerheimvägen 97. Stefan Djupsjöbacka.
kl. 14–16: Café Fallera! Ett möte över generationsgränserna i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Café-delen börjar kl. 14 och en glad musikstund kl. 15.
Ti 9.10
kl. 13: Träffpunkt. Kyrkan – Guds och människans. Jonas Gehlin.
kl. 13.30–14.30: Musiklek för 0–3 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.
kl. 18: Tomasmässa i Johanneskyrkan. Gästpredikant kaplan Monica Cleve, liturg Ulf Skogström, speaker Maria Lindberg, musiker Anders Ekberg. Evangeliet läses av Marina Motaleff. Efteråt tēstund. Välkommen!
On 10.10
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Böckerman, Enlund.
To 11.10
kl. 10–11.30: Musiklek i S:t Jacob. Kvarnbergsbrinken 1. Hollméus.
kl. 14 – 15.30: Diakoniträffen i S:t Jacobs. Skivrådet med Elina Tiainen.
kl. 16–17: Förbön Johanneskyrkans krypta. Heikel-Nyberg.
kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt.
Fr 12.10
kl. 10–11.30: Musiklek i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Hollméus.
kl. 12.15–13.30: Veckolunch i Högbergsgården, Högbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12.
Sö 14.10 21 söndagen efter pingst
kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Westerlund, Henricson. Barnkören medverkar. Söndagskola. Kyrkkaffe.
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Busck-Nielsen, Gehlin, Böckerman. Passionärerna. Kyrkkaffe.
kl. 13.15: Möt din kandidat – träffa Johannes församlings församlingsvalkandidater över en kopp kyrkkaffe! Högbergsgatan 10 E, 2 våningen.
kl. 15: Mässa i Folkhälsanhuset, Mannerheimvägen 97. Gehlin, Henricson.
Må 15.10
kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Hollméus.
kl. 13–14.30: Kaffe med Johannes i Folkhälsanhuset. Mannerheimvägen 97. Ollberg.
kl. 14–16: Café Fallera! Ett möte över generationsgränserna i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivån. Café-delen börjar kl. 14 och

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 5.10 Kjell Frisk, Mariehamn **Lö** 6.10 18.03 Ett ord inför helgen **Sö** 7.10 Tro och otro. Camilla Skrifvars-Koskinen och Peter Koskinen. **Må** 8.10 Bror Träskbacka, Esbo **Ti** 9.10 Åsa Westerlund, Ekenäs (r) **Ons** 10.10 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla **To** 11.10 Ann-Christine Marttinen, Helsingfors **Fre** 12.10 Mikael Sundkvist, Vanda **Lö** 13.10 18.03 Ett ord inför helgen **Sö** 14.10 Jesu sändebud. Linda Wahrman och Rasmus F. Forsman. **Må** 15.10 Lucas Snellman, Vanda **Ti** 16.10 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla **Ons** 17.10 Catarina Olin, Sundom (r) **To** 18.10 Ann-Christine Marttinen, Helsingfors

en glad musikstund kl. 15.
Ti 16.10
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Santeri Siimes.
kl. 13.30–14.30: Musiklek för 0–3 åringar i Bokvillan, Tavastvägen 125. Hollméus.
kl. 17.30: Andakt i Drumsö seniorhus. Gehlin.
On 17.10
kl. 18: Veckomässa i Gamla kyrkan. Busck-Nielsen, Almqvist.
To 18.10
OBS: ingen musiklek eller diakoniträff i S:t Jacob.
kl. 17.30: Kristen meditation i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt.
kl. 18.30: Sofiakväll i S:t Jacobs kyrka. Sofia Torvalds leder diskussionen kring temat ”Empati – går det att odla?”. Kvällens gäster: professor Mirjam Kalland och familjeterapeut Ann-Sofi Storbacka. Servering från kl. 18.30. Diskussionen börjar kl. 19.00.
Middagsbön i Johanneskyrkan: vardagar kl. 12.

■ **MATTEUS**
Matteus hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Pastorskansliet har öppet må-ti, to-fre kl. 9–14
Matteuskyrkan är öppen må-fr kl. 10–14.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Fr 5.10 kl. 18: Samling för män. ”Vad skall vi tro?” med Jari Tuonenoksa
Lö 6.10 kl. 10–13: Höstpyssel. Kom med hela familjen, med en kompis eller på egen hand. Frivillig material- och serveringsavgift. Välkommen!
Lö 6.10 kl. 10: Lördagsklapp & klang med Daniela Strömsholm. 0–4 år tillsammans med vuxen.
Sö 7.10 kl. 10: Högmässa, Juho Kankare, Niels Burgmann, söndagsskola, kyrkkaffe i Olavusalen
Ti 9.10 kl. 10: Knattekyrka, Patricia Högnabba, Catarina Bärlund-Palm, Daniela Strömsholm.
Ti 9.10 kl. 15: Popkör för barn och ungdomar i åk 4–7 med Daniela Strömsholm. Övning till kl. 16.00 i Matteussalen, 2 vån. Möjlighet att fika och chilla till ca. 16.30.
Ti 9.10 kl. 18.30: Matteus kyrk kör, Niels Burgmann
On 10.10 kl. 8.30: Morgonmässa, Patricia Högnabba, Niels Burgmann
On 10.10 kl. 15–18: Öppet hus för ungdomar.
On 10.10 kl. 15.30: Vårton, Niels Burgmann
On 10.10 kl. 18: MU-mässa, kort mässa med bönevandring. Ungdomar medverkar. Kyrkfika efteråt.
To 11.10 kl. 9.30–12: Familjeklubben i Nordsjö, Sjökortsgården 6. Ledare Marianne Bergström
To 11.10 kl. 13: Text och tro, i Olavussalen i nedre våningen. Text & tro är samtal, sång och samvaro kring kyrkoärets texter och psalmer tillsammans med Juho och Niels.
Sö 14.10 kl. 10: Högmässa, Juho Kankare, Niels Burgmann, söndagsskola, kyrkkaffe i Olavusalen
Ti 16.10 kl. 10: Musiklek, klapp & klang, för 1–4 år, Daniela Strömsholm.
Ti 16.10 kl. 11: Musiklek, gung & sjung, för 0–12 mån, Daniela Strömsholm.
Ti 16.10 kl. 13: Allsång med vårton i Matteuskyrkan. Vi sjunger allt

med alla. Kören Vårton hjälper oss att hitta våra rätta toner. Niels Burgmann leder sången.
Ti 16.10 kl. 15: Popkör för barn och ungdomar i åk 4–7 med Daniela Strömsholm. Övning till kl. 16.00 i Matteussalen, 2 vån. Möjlighet att fika och chilla till ca. 16.30.
Ti 16.10 kl. 18.30: Matteus kyrk kör, Niels Burgmann
On 17.10 kl. 15–18: Öppet hus för ungdomar.
On 17.10 kl. 18: MU-mässa, kort mässa med bönevandring. Ungdomar medverkar. Kyrkfika efteråt.
To 18.10 kl. 9.30–12: Familjeklubben i Nordsjö, Sjökortsgården 6. Ledare Marianne Bergström
To 18.10 kl. 11: Stickklubben. En grupp för Dig som tycker om att handarbeta. Vi stickar bl.a. dopsockor åt nyfödda. Vi samlas i Populus i nedre våningen. My Ström.
To 18.10 kl. 13: Text och tro, i Olavussalen i nedre våningen. Text & tro är samtal, sång och samvaro kring kyrkoärets texter och psalmer tillsammans med Juho och Niels.

■ **PETRUS**
www.petrusforsamling.net
Kansliet är öppet: må-ti kl. 10–13, ons kl. 13–16, to-fre kl. 10–13
09-2340 7100
Haga Prästgårdsväg 2, 00320 Helsingfors
Fr 5.10
kl. 10 Musiklek i Hagasalen: En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Efteråt kaffe och smörgås! Vesperv. 12, 2 vån.
kl. 17.30 TV-inspelning av Puls-gudstjänsten: Välkommen med! Barnkyrka och CoolKids ordnas. Var på plats 15min innan inspelningen börjar. Södra Haga Kyrka, Vespervägen 12
Sö 7.10
kl. 15 Tv-inspelning av Petrus-mässan: Välkommen med! Barnkyrka och CoolKids ordnas. Var på plats 15min innan inspelningen börjar. Inga andra Gudstjänster denna söndag. Södra Haga Kyrka, Vespervägen 12
Må 8.10
kl. 18 Rotad i Ordet: ”Den Helige Andes gåvor” med Leif Nummela. Malms kyrka, Kommunalvägen 1.
Ti 9.10
kl. 10 Musiklek i Malms kyrka: En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Efteråt kaffe och smörgås! Kommunalväg. 1 Höstlov 16.10!
kl. 13 Dagscafé: Andakt, samtal och kaffe. Haga Prästgårdsv. 2
kl. 18 Förbön och Tack teamträff: Vesperv. 12, 2. vån.
On 10.10
kl. 13 Familjecafé på Torpet: Kom och träffa andra småbarnsföräldrar! Varje onsdag. Köpingsv. 48. Höstlov 17.10!
kl. 13 Bibleftermiddag: Undervisning, bön, kaffe och sång. Stig-Olof Fernström. Vespervägen 12
To 11.10
kl. 19 Keswickmöten: Södra Haga kyrka. Vesperv. 12
Fr 12.10
kl. 10 Musiklek i Hagasalen: En rolig förmiddag för er med barn 0–5 år. Efteråt kaffe och smörgås! Vesperv. 12, 2 vån. Höstlov 19.10!
kl. 19 Keswickmöten: Södra Haga kyrka. Vesperv. 12
Lö 13.10
kl. 17 och 19 Keswickmöten: Södra Haga kyrka. Vesperv. 12
Sö 14.10
kl. 10 Högmässa i Munksnäs

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 7.10 Festhögmässa från Kyrkhelg Nord i Karleby. Predikant: Leif Nummela. Liturg: Per Stenberg. Organist: Martti Laitinen. Kantor: Kristina Klingenberg. Kör- och musikledare: Ingmar Byskata. Körer: Paletten och kyrkokören. Musiker: Kyrkans Ungdoms blåsorkester, Robert Lillrank och Tero Moilanen.
Sö 14.10 Katarinamässa från de finlandssvenska diakonidagarna i Karis. Predikant: Olle Carlsson. Liturg: Claus Terlinden. Organist och kantor: Åsa Westerlund. Musikgrupp, ledare Christer Romberg.

VEGA

med mottagningssekreterarna och familjerådgivarna kostar inte något och är konfidentiella. Samtalen förutsätter inte att du är medlem i kyrkan. Ring tidsbeställningens nummer 09 2340 2555 vardagar kl. 9–12.
Kampens kapell: öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

■ **DEUTSCHE GEMEINDE**
So 7.10. um 11 Uhr: Familiengottesdienst zum Erntedank (Matti Fischer)
So 14.10. um 11 Uhr: Gottesdienst (Hans-Christian Beutel)

■ **OLAUS PETRI**
Lö 6.10 kl 18: Helgsmålsbön – Musikandakt. Anne Hätönen, orgel.
Sö 7.10 kl 11: Högmässa. Fredrik Santell, Hanna Laakkonen-Yang.
Må 8.10 kl 17: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.
Ons 10.10 kl 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.
To 11.10 kl 10: Babyrytmik (0–1 år). Sussi Isaksson leder.
Lö 13.10 kl 18: Helgsmålsbön – Musikandakt. Heli Kantola, orgel.
Sö 14.10 kl 11: Familjemässa. Timo Viinikka, Saija-Maija Rautakoski. Barngrupperna i OP medverkar. Kyrkkaffe med korv med bröd och glass åt barnen.
Må 15.10 kl 17: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.
Ons 17.10 kl 10: Musiklek för alla. Sussi Isaksson leder.
To 18.10 kl 10: Babyrytmik (0–1 år). Sussi Isaksson leder.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

■ **ESBO**
Högmässor
Sö 7.10. Esbo domkyrka kl. 12.15: Skördegudstjänst med Esbo lantbrukare, Symamsellererna, Heidi Jäntti, Nina Wallenius och Håkan Wikman. Kyrkkaffe med program i Sockenstugan: hembygdsrådet Benita Åkerlund kåserar om ”Händelserna i Esbo skärgård”. Försäljning av skördeprodukter.
Esovikens kyrka kl. 15: Konfirmation, Houtskär-skriftskolan. Terlinden, Malmgren. Sabina Kylönen, sång.
Sö 14.10. Karabacka kapell kl. 10: von Martens, Wikman. Kyrkkaffe.
Esbo domkyrka kl. 12.15: Konfirmation, Mataskär 5-skriftskolan. Jäntti, Sundqvist, Kronlund.
Veckomässa: Söndrik kapell on 10.10 kl. 12. von Martens, Wikman. Kyrkkaffe.
Bönekvarten: Olars kyrka, svenska sidan, ti 9.10 kl. 18.30, Rönberg. Under bönekvarten i kyrksalen ber vi för världen, kyrkan, aktuella ämnen och för oss själva. Vi har möjlighet att tända ljus i ljusgloben och att lägga bönestenar i skålen på altaret.
Samtal om kristen tro: Olars kyrka, svenska sidan, ti 9.10 kl. 19, Rönberg. Presentation av och samtal om hjälporganisationen Open Doors. Laura Wickström, doktorand vid Åbo Akademi, presenterar Open Doors och leder samtalet under kvällen. Hjälporganisationen stöder kristna som förföljs i olika länder i världen.
Skriftskolan 2019: Alla medlemmar i Esbo svenska församling som är födda 2004 får ett brev hem vecka 40. Den elektroniska anmälningen pågår 8–31.10.2018

TV HIMLALIV

Om överlåtelse

Det måste skapas en spricka i vår förträfflighet för att ljuset ska komma in, säger **Tommy Hellsten**.

– Jag har det senaste året varit så utsatt att jag inte ens vågar stiga upp ur sängen utan att be och överlåta. Jag försöker nå en trygghet i att mitt liv inte ens idag är i mina egna händer.

Himlaliv på Arenan och i Yle Fem må 8.10 kl. 18.30, repris ti 9.10 kl.10.00.

Johannas två världar

Johanna Boholm-Saarinen har varit med om flera sammanträffanden, men tycker inte att de känns övernaturliga. Snarare är det som om något faller på plats då. Hon ser dem som små ledtrådar och tecken på att allt är som det skall.

Himlaliv på Arenan och i Yle Fem må 15.10 kl. 18.30, repris ti 16.10 kl.10.00.

på www.esboforsamlingar.fi/kom-med/skriftskola

Braskväll för kvinnor: Mataskärs lägercentrum, internatet, to 18.10 kl. 18.30, Ahlbeck. Vi tänder brasan i internatet, dricker kvällste och diskuterar med kvällens gäst Sabina Lumivirta, som berättar om "Volontärliv i det heliga landet".

Familjeklubbar för föräldrar med småbarn kl. 9.30–11.30: Köklax kapell varje må, Sökö kapell varje ti, Mattby kapell varje to. Ingen anmälan, ingen avgift. Välkomna!

Församlingslunch: Olars kyrka, svenska sidan, ti 9.10 kl. 12–14. Pris 5 €.

Samlingar för seniorer & daglediga kl. 13–14.30: Karabacka kapell to 4.10, Träffdax i Köklax kapell ti 9.10, Kalajärvi kapell to 11.10, Köklax kapell ti 16.10, Karabacka kapell to 18.10.

Handarbetsgruppen Symamselerna: Vita huset, Prästgårdsgr. 1, varje ti kl. 16–19.

Öppen mottagning: Esbo sv. förs. kansli, Kyrkog. 10, varje to kl. 10–12. Kom och träffa diakoniarbetaren för samtal. Du kan komma in i olika kortare ärenden, beställa längre tid till självvård, för utredning av ekonomiska bekymmer m.m.

GRANKULLA

Fr 5.10 kl. 18–21: Ungdomskväll i Klubb 97, Marlen Talus–Puzesh. **Sö 7.10 kl. 12:** Högmässa, Ulrik Sandell, Barbro Smeds. **Ti 9.10 kl. 9.30:** Familjelyktan i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo. **Kl. 9.30– 11:** Diakonimottagning och brötdelning.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds. **Kl. 13.30:** Tisdagsträffen i övre salen, Karin Nordberg. Topelius 200 år, Ulla Bäck och Heli Peitsalo.

Kl. 15: Glad idag –tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund. **Kl. 18:** Graziakören i övre brasrummet, Heli Peitsalo.

On 10.10 kl. 13.30: Kyrkosyforesningen i övre brasrummet. **Kl. 15.30–17.30:** Närstående vårdarnas tvåspråkiga stödgrupp. Denna gång samlas vi i servicecentret Villa Breda, som vi bekantar oss med tillsammans med Marianne Ekholm, servicecentrets förman. Obs. kom direkt till Villa Breda!

Kl. 16–17.30: Under ytan. Grupp för ungdomar i Klubb 97, Marlen Talus–Puzesh och Ulrik Sandell. **Kl. 18.30:** Meditativ andakt med taizésånger i kyrkan (sångövning kl.18). Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. **Tog 11.10 kl. 10–11:** Lovsångs- och förbönsgroup i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Sö 14.10 OBS! Ingen högmässa i Grankulla kyrka:

Kl. 11: Gudstjänst i metodistkyrkan, Mayvor Wärn–Rancken, Daniel Nyberg. **Ti 16.10 kl. 9.30:** Familjelyktan i Sebastos, Yvonne Fransman, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30– 11: Diakonimottagning och brötdelning. **Kl. 15:** Glad idag –tvåspråkig mentalvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i övre brasrummet, Heli Peitsalo. **On 17.10 kl. 17.30:** Kyrkosyforesningen i övre brasrummet.

To 18.10 kl. 10–11: Lovsångs- och

förbönsgroup i övre brasrummet, Catherine Granlund.

KYRKSLÄTT

Fr 5.10 kl. 13–15: Effa för barn i åk 3–4, fredagar på Hörnan.

Sö 7.10 kl. 11.00: Tvåspråkig högmässa med välsignelse av frivilliga medarbetare. Furaha kören medverkar i mässan. Tuija Wilman, Helena Rönnberg, Mari Siren m.fl.

Må och to kl. 11.30–12.30: Diakonal sopplunch serveras i församlingshemmet, 3 euro/lunch, soppa, måltidsdryck och bröd.

Ti 9.10 kl. 10–13: Tisdagscafé i Prästängens klubblokal, Granda-lavägen 2.

On 10.10 kl. 15–17: Lopptorget är öppet onsdagar på adressen Silverhagen 6 i Gesterby.

On 10.10 kl. 15–17: Biljard och Chill, öppet hus för ungdomar i högstadieskolan på Hörnan.

To 11.10 kl. 10–12: Knatterytmi på Hörnan.

To 11.10 kl. 15–17: Hörnan MC, klubb för åk 5–6 på Hörnan.

Fr 12.10 kl. 13–15: Effa för barn i åk 3–4, fredagar på Hörnan.

Lö 13.10 kl. 12–16: Slöjdgrupp för vuxna i Reguel Bengtströms smedja på Gamla Kustvägen 86, varannan lördag, udda veckor.

Info Rune Lith, tel. 0500 687 023.

Sö 14.10 kl. 12: Högmässa i Kyrksläatts kyrka. Tuija Wilman, Susann Joki.

Må 15.10 kl. 18.30–20: Sång och Bön i koret i Kyrksläatts kyrka med Lars–Henrik Höglund.

To 18.10 kl. 10–12: Knatterytmi på Hörnan.

Kyrkoherdeämbetet: öppet må-to kl. 9–15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292.

Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi . www.kyrkslatts-forsamlingar.fi

TAMMERFORS

Sö 7.10 kl 11: Högmässa i SvH, Kim Rantala, Paula Sirén

Ti 9.10 kl 10–12: Mammor, pappor och barn i SvH

Ti 9.10 kl 13.15–15.15: Tisdagsklubben i SvH

Ti 9.10 kl 18: Skriba för vuxna i SvH, knytkalet

Ons 10.10 kl 13: Onsdagskaffe, OBS. Vi samlas i Viinikka kyrka med program: "Dikt och musik i höstens färger"

13–14.10: Familjeläger på AitO lägergård

Sö 14.10: OBS. ingen gudstjänst i Svenska Hemmet

Sö 14.10 kl 13: Familjemässa på AitO lägergård i samband med församlingens familjeläger, Kim Rantala, Anna Arola. Adress Kirjo-niementie 15, Tammerfors. Vi delar ut barnens Biblar till 4–åringar.

Ti 16.10: OBS. ingen mammis eller tisdagsklubb

Ons 17.10 kl 13: Onsdagskaffe i SvH, Bilder från Odense, Danmark

Ons 17.10 kl 18.30: A–män bas-tukväll i Ilkko, skjuts från Gamla kyrkan kl. 18. Simon Hagman från polishögskolan som gäst.

To 18.10 kl 14: SångCafe i SvH, sjömansvisor

Tammerfors Gospel Projekt startar igen! Du som är 15–100 år och älskar att sjunga eller spela något instrument, kom med i det glada gänget så skapar vi någonting oförglömligt för svenska församlingens De vackraste julsånger den 16.12 kl. 19 i Gamla kyrkan!

Övningar fyra onsdagar 14.11–5.12 kl. 16.30–18.30 och söndag 16.12

kl. 13–14.30 i Gamla kyrkan. Fråga Essi tel. 050 527 2290 om du vill veta mera!

VANDA

Fr 5.10 kl. 9.30: Barnens kyrkostund, Myrbacka kyrka/S:t Martins kapell

Fr 5.10 kl. 14: Veckomässa, Folkhälsanhuset, Vallmov. 28. A. Paavola, A. Ekberg

Sö 7.10 kl.10: Högmässa, S:t Lars kapell, stora salen, Prästgårdsgr. 3, M. Fagerudd, A. Ekberg Pensio-närernas kyrksöndag. Välkommen efter högmässan på kyrkkaffe i Prostgården.

Ti 9.10 kl. 14: Promenad med Folkhälsans seniorer från Vallmov. 28. Anm. heidi.salminen@evl.fi .

On 10.10 kl. 18: Ungdomskväll i Bagarstugan, Kurirv. 1. Samvaro & kaffe.

Fr 12.10 kl. 19: Regnbågsmässa, Myrbacka kyrka. Tema: Mångfald av röster. J. Juntumaa, K. Andersson, U. Särs, A. Paavola, A. Ekberg, Merja Valve (klangskålar). Kyrkkaffe i församlingssalen.

Sö 14.10 kl.10: Högmässa, S:t Lars kapell, stora salen, Prästgårdsgr. 3, K. Andersson, A. Ekberg. Konfirmanderna medverkar.

Sö 14.10 kl. 12: Mässa i Taizéanda, S:t Martins kapell/Myrbacka kyrka. K. Andersson, A. Ekberg

Ti 16.10 kl. 12.30: S:t Martins diakoni- och pensionärskrets, Myrbacka kyrka/S:t Martins kapell

On 17.10 kl. 14: Dickursbykretsen, Folkhälsanhuset, Vallmov. 28

On 24.10 kl. 18: Missionskväll i ansvarsveckan. Bagarstugan, Kurirv. 1. Vår gäst är Tomas Ray.

Kvällens tema är: "Hör mig! Alla har rätt till människovärdigt arbete och utkomst."

Barnverksamhet (förhandsanmälan):

Musiklek & babyrytmik: med musikpedagog Heidi Åberg–Yli-vaara må 8.10, 15.10; Babyrytmik: 0–2 åringar med vuxen kl.10.15–11.

Musiklek: 3–5 åringar kl. 11.15–12 med vuxen. (hålls i samarbete med församlingens dagklubb). S:t Martins kapell, Strömfårav. 1

Dagklubb: för barn i 2,5–6 års åldern alla vardagar utom on. Klubbtrymmet i Myrbacka, Strömfårav. 13

Pysselcafé: för barn i åk 3–6, ti och on kl. 13–17. Klubbtrymmet i Myrbacka, Strömfårav. 13

Håll om mig– Lär er första varandra bättre: Parterapikurs för både par och singel i okt–nov, Myrbacka kyrka/S:t Martins kapell. Förhandsanmälan. Kontakta anu.paavola@evl.fi. Mera info på hemsidan.

Pastorskansliets och diakonimot-tagningens nya adress fr.o.m. 1.10.2018: Fernissagatan. 4, 01300 Vanda.

Ons 17.10 kl 13: Onsdagskaffe i SvH, Bilder från Odense, Danmark

Ons 17.10 kl 18.30: A–män bas-tukväll i Ilkko, skjuts från Gamla kyrkan kl. 18. Simon Hagman från polishögskolan som gäst.

To 18.10 kl 14: SångCafe i SvH, sjömansvisor

Tammerfors Gospel Projekt startar igen! Du som är 15–100 år och älskar att sjunga eller spela något instrument, kom med i det glada gänget så skapar vi någonting oförglömligt för svenska församlingens De vackraste julsånger den 16.12 kl. 19 i Gamla kyrkan!

Övningar fyra onsdagar 14.11–5.12 kl. 16.30–18.30 och söndag 16.12

Ons 17.10 kl 18.30: A–män bas-tukväll i Ilkko, skjuts från Gamla kyrkan kl. 18. Simon Hagman från polishögskolan som gäst.

To 18.10 kl 14: SångCafe i SvH, sjömansvisor

Tammerfors Gospel Projekt startar igen! Du som är 15–100 år och älskar att sjunga eller spela något instrument, kom med i det glada gänget så skapar vi någonting oförglömligt för svenska församlingens De vackraste julsånger den 16.12 kl. 19 i Gamla kyrkan!

Övningar fyra onsdagar 14.11–5.12 kl. 16.30–18.30 och söndag 16.12

Ons 17.10 kl 18.30: A–män bas-tukväll i Ilkko, skjuts från Gamla kyrkan kl. 18. Simon Hagman från polishögskolan som gäst.

To 18.10 kl 14: SångCafe i SvH, sjömansvisor

Tammerfors Gospel Projekt startar igen! Du som är 15–100 år och älskar att sjunga eller spela något instrument, kom med i det glada gänget så skapar vi någonting oförglömligt för svenska församlingens De vackraste julsånger den 16.12 kl. 19 i Gamla kyrkan!

Övningar fyra onsdagar 14.11–5.12 kl. 16.30–18.30 och söndag 16.12

gård, Englund, Mieronkoski. Ekenäs pensionärskör medv. Festligt kyrkkaffe efteråt i samarbete med Ekenäs Marthaförening. Transport fr Snappertuna, ring Mieronkoski 044–7553604 senast 3.10.

–kl. 12 Högmässa: Tenala kyrka. Lindström, Hätönen, Nygård, Lindvik. Ekenäs pensionärskör medv. Lunch efteråt i Tenala förs. hem, i samarbete med Bonäs Marthakrets. Tranport fr Bromarv, ring Lindvik 040 839 6733 senast 3.10.

Sö 14.10:

–kl. 10 Högmässa: Ekenäs kyrka. Yliportimo, Lindroos.

–kl. 12 Högmässa: Bromarvs kyrka. Westerholm, Lindroos.

–kl. 18 Kvällsmässa: Snappertuna kyrka. Yliportimo, Nygård.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Lö 6.10:

– kl 15.00 Tiornas fest för alla som fyllt eller fyller 10 år detta år: Församlingshemmet.

Sö 7.10:

– kl 10.00 Högmässa: Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

– kl 14.00 Konsert: Ingå kyrka. Fritt inträde. Körerna Gaudete och Guldkanten. Gustafsson Burgmann.

Må 8.10:

– 18.30 Bibelgruppen: Prästgården. Tom Hellsten.

Ons 10.10:

– kl 9.30– 12.00 Familjecafé: Ingå församlingshem (nedre våningen). Eklund.

Fre 12.10:

– kl 18.00 Israeliska danser: Församlingshemmets nedre våning. Unnerus.

Sö 14.10:

– kl 10.00 Högmässa: Degerby kyrka. Hellsten, Storbacka.

Ons 17.10:

– 14.00 Missionssyforesningen: Prästgården. Siv Björklöf.

To 18.10:

– kl 9.30– 12.00 Familjecafé: Ingå församlingshem (nedre våningen). Eklund.

Mera information: www.ingafor-samling.fi

KARIS-POJO

Högmässa sö 7.10

kl. 10: i S:ta Maria kyrka i Pojo.

kl. 12: i S:ta Katarina kyrka i Karis.

Kvällsmässa to 11.10: med Taizé-sånger kl. 18 i S:t Olofs kapell i Karis.

Högmässa sö 14.10

kl. 10: i S:ta Maria kyrka i Pojo. **kl. 12:** i S:ta Katarina kyrka i Karis

Predikant: Olle Carlsson, Katarinakyrkan i Stockholm.

ESBO STIFT

LOJO

Sö 14.10. kl 13: Högmässa i Lojo kyrka. Kyrkkaffe och kyrktaxi.

Diakonal digital närvaro sänker tröskeln

Diakonibarometern 2018 – *Yksinäisyyden monet kasvot* (Ensamhetens många ansikten) offentliggjordes på Kyrkans diakonidagari Lahtis i mitten av september. Rubriken beskriver särdragen inom diakoniarbetet just nu. Fattigdom, arbetslöshet, droger och ensamhet är de mest framträdande sociala problemen som diakoniarbetare möter på alla håll i Finland.

Diakoniarbetarna använder flitigt sociala medier i sitt arbete, framför allt Facebook. De upplever att digital diakoni sänker tröskeln att be om hjälp och ökar på så sätt närbarheten. De elektroniska arbetsverktygen har gjort kommunikationen snabbare och underlättat arbetet. Å andra sidan har aktiviteten på sociala medier suddat ut skillnaden mellan de anställdas arbetstid och fritid. En del av diakoniarbetarna upplever det som belastande. I framtiden behöver diakoniarbetare vid sidan av sin sakkunskap in-

om diakoni också ha mångsidig kommunikations- och dialogkunskap.

Problemen de samma

Hälften av diakoniarbetarna möter varje vecka personer som på grund av medellöshet är tvungna att pruta på sin hälso- och sjukvård. En tredjedel av diakoniarbetarna möter varje vecka ensamma unga vuxna med problem som ofta hör samman med droganvändning, brist på yrkesutbildning, arbetslöshet och psykiska problem. Det som syns tydligt i diakoniarbetarnas vardag är då utsattheten sträcker sig över generationsgränserna.

Diakoniarbetare på mindre orter lyfter speciellt fram unga vuxnas arbetslöshet och ensamhet. Vid sidan av det ger sällre social- och hälsovårdsförmåner på grund av långa avstånd och resursbrist inom social- och hälsovården upphov till bekymmer.

■ KYRKLIG TIDNINGSTJÄNST

Mariakretsen

Redan långt innan klockslaget då vi ska börja hörs i tamburen glada röster av ivriga och pigga kvinnor. Man vill hinna hälsa på varandra, växla ord och händelser före mötet.

Det är frågan om vår annrika Mariakrets möte inom Borgå svenska domkyrkoförsamlingens diakoniverksamhet. Mariakretsen finns till för kvinnor och flera av medlemmarna har varit anslutna i tiotals år. För närvarande är vi få till antalet men skulle gärna se flera nya medlemmar ansluta sig. Kom med, vi samlas varannan onsdag!

Vårt mål och vår verksamhetsidé följer diakonins, med prioritet på social samvaro, grupptillhörighet och att stärka det andliga själslivet. Även värnande om varandras välmående utom grupptillfällen sker i vardagliga kontakter där den kristna kärleken förmedlas.

Mariakrets-träffarna innehåller varierande program med inslag av gästföreläsare om högaktuella teman. På agendan står nu en minnesföreläsning. I övrigt följer vi trygga mötesrutiner så väl i inledningen som i avslutningen. Sångarglädjen är påvisbar, ett tiotal gamla och

kära psalmer står högt i kurs. Bland dem "Blott en dag" och "Bliv du hos mig ty af-ton kommen är". Vår mysiga kaffestund avslutas ofta med visan "Kaffetären den bästa är av alla jordiska drycker". Efter en längre stunds stillasittande följer den efterlängade "sträcka-på-sig"-tidpunkten. Då sätts blodet i ben och armar i omlopp.

Men vi samlar och stillar oss även i andakt. I höst använder vi som andaktsbok *Martin Lönnebos Pärlor för livet – Frälsarkransen*. Kran-sen omfattar aderton handtillverkade pärlor där varje pärla har sin egen innebörd och uppgift i vilka vi fördjupar oss. Lönnebo påminner ändå att det är livet som står i fokus – inte pärlorna. Gruppmedlemmarna har fått sin egen pärlkrans som gåva av diakonin, alltid till hands.

Avslutningsvis låter vi oss välsignas av Herrens bön. Dagens dos av själslig välgod medtages då man glad i häg och lätt i sinn styr stegen hemåt.

■ INGE BLOM

Öppet hus i Esbo i oktober

Pensionärsklubbarna i Esbo håller öppet hus i oktober.

Alberga pensionärsklubb. Möte varannan tisdag kl. 13.30

16.10 Carola Ekrem med ordspråk
Plats: Alberga Leva och bo-central, Säterigatan 3

Dalsvik pensionärsklubb. Möte varannan måndag kl. 14.00

8.10 Zacharias Topelius 200 år med Henry Rask
Plats: Gröndals servicehus, Gästgivarstigen 1, 3 vån.

Esbo Kyrkoby pensionärsklubb. Möte varannan tisdag kl. 14.00

9.10 Klubbmöte
Plats: Esbo Centrum servicehus, Esbogatan 8 A

Esbovikens pensionärsklubb. Möte varannan onsdag kl. 14.00

31.10 med Anders Albrecht från Naturvaktarna
Plats: Sökö servicehus, Sökösvägen 7

Gäddvik-Mattby pensionärsklubb. Möte varannan måndag kl.14

15.10 Thure Malmberg berättar om 30 år på Husis och ett liv med båtar – med notisblock och blyerts!
Plats: Gäddviks servicecentral, Gäddviksgatan 19

Hagalund pensionärsklubb. Möte varannan onsdag kl. 14

24.10 Så formades Finland och Mitt liv på Hbl, Staffan Bruun
Plats: Hagalunds servicecentral, Västervindsvägen 1 A, 3. vån.

Köklax pensionärsklubb. Möte varannan fredag kl. 14.00

12.10 Iwe Ekström: Ungdomsföreningsrörelsen i Esbo – erfarenheter och visioner från sin tid som verksamhetsledare i EBUF

Plats: Leva och bo-centralen i Köklax, Hansagården 4

www.esbo.spfpension.fi

Regnbågsmässa i Myrbacka kyrka

Också i år firas regnbågsmässa i anslutning till den finlandssvenska regnbågshelgen. Mässan hålls fredag 12.10 kl 19 i Myrbacka kyrka i Vanda invid Klippsta station. Liksom i fjol är mässan öppen för vigsel eller välsignelse av regnbågspar och pastor **Jarmo Juntumaa** har lovat sköta förrättningen om någon så önskar. Temat för mässan är Mångfald av röster. Predikan hålls av

Ulf Särs, ordförande för Gemenskapsrörelsen. Liturgeri är **Anu Paavola** och **Kaj Andersson**, kantor **Anders Ekberg** från Vanda svenska församling. **Merja Valve** medverkar med klangskålmusik, **Johan Brandt**, **Pia Khalsa** och **Max Mannola** är förebedjare och **Monika Pensar** leder kroppsbön.

Vid kvällsteet efter mässan presenterar **Peik Ingman** från regnbågsförening-

en Malkus projektet "Från börda till resurs". Mässan arrangeras av Vanda svenska

församling, Regnbågsankan, RegnbågsMissionen och Gemenskapsrörelsen.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Fjärde årets medicine studerande önskar hyra lägenhet i centrala eller södra Helsingfors. Tel. 0505731035/erik.cederlof@helsinki.fi

Ung, skötsam, rökfri önskar hyra ett/två i Helsingfors. Snart färdigbliven ekonom, fast anställning. Inga husdjur. /Patricia, tel. 0406640036

Ung tradenomstuderande söker ett hem nära skolan i Åbo. 1-2 rum. Tel: 0408019990/ Benjamin

Rökfri icke-festande lärarstuderande utan husdjur önskar hyra förmånlig möblerad eller tom ett/två nära Vasa centrum från januari till maj 2019. Ta kontakt via e-post så kan vi byta nummer. mykraufv@abo.fi

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

Visste du att ...

Kyrkpressen sparar skog!

Tidningen trycks på ett finländskt miljömärkt papper som till största delen består av returpapper.

"Jag låter inte medicinerna bromsa mitt liv"

Anja är en dosdispenserings tjänst som apoteken erbjuder. Via Anja expedierar apoteken tabletter och kapslar som ska tas regelbundet, förpackade i engångsdoser som räcker för två veckor. I tjänsten ingår att apoteket kontrollerar medicineringen som helhet, vilket förbättrar patientsäkerheten. Be ditt närmaste apotek om mer information.

FÖRDELAR:

- På varje påse står det tydligt bland annat vilket datum och vilken tid läkemedlet ska tas.
- Kunden får ett åskådligt medicineringskort över hela sin medicinering.
- Att använda maskinell dosdispensering är mer hygieniskt, effektivt och felfritt jämfört med att dosera läkemedlen för hand i en dosett.
- Dosdispenseringspåsen är enkel att öppna.
- Inga onödiga läkemedel som inte längre används samlas i hemmet.
- Dosdispenseringspåsen är även smidig att ha med på resan.

Anja finns redan på närmare 300 apotek. Hitta din närmaste Anja-apotek på anja.fi

KUNGÖRELSE

Pedersöre prosteris kyrkosångskrets r.f. kallas till

ÅRSMÖTE

i Jakobstads församlingscenter
onsdagen 24.10.2018 kl. 18.00.
Stadgeenliga ärenden.
Styrelsen

Globalkyrka.fi

FÖRSAMLINGSVALET 2018

#globalkyrka

Hej församlings- valskandidat!

Klicka på globalkyrka.fi

Underteckna vädjan för den globala kyrkan

finskamissionssallskapet.fi | piplia.fi/svenska

INKAST MARIA SUNDBLOM LINDBERG

Ohållbart

RUMMET ÄR svalt och mörkt. Madrasserna ligger direkt mot de vita plankorna och den slitna människan famlar efter kuddar och täcke. Rafsar ihop skrynkliga lakan, bygger mur med tunga filter, bygger bubbla för frid. Men så fort hon blundar kommer bilderna. Bilder på färggranna post-it lappar, avrivna kuvert med slarviga bokstäver, ord längs marginalen på dagstidningen, bläckmeddelande på handen ... Hon minns inget längre. Allt måste listas och bockas av.

Kan inget utantill. Inte ett telefonnummer, ingens läseordning. Hon försöker läsa. Bokstäverna hoppar. Det är suddigt. Läser om samma stycke många gånger. Optikern hittar inget fel på synen för felet fanns någon annanstans.

TÄNK ATT DU har fem barn. Tänk att du orkar. Den meningen har hon hört 1 587 gånger och varje gång blir hon mållös. Ordlös. Vad vet hen, om min ork? Och vad är att inte orka?

Är det att ligga orörlig och arbetsförmögen på en soffa eller finns det andra mera sublimes varianter som ilska, negativ attityd, oförmåga att strukturera och angst att öppna wilma, nimenhuuto eller någon annan kvävande app? Hon hade orkat mer än många. Hon var en slitvarg, en duracellkanin. En tålig sort som hade vakat i nästan fem år med små barn och nu fem år med tonåringar. Hon behövde lite mat och hade till och med avvecklat toalettbesöken för att vinna tid. Hon hade aldrig haft färre än tre jobb, hon hade tre examen och skulle gärna ha fler men så stängde kontoret ner. Det kom en lapp på luckan när det gällde krav och flexibilitet. Kreativiteten slocknade och det sociala smörjmedlet tog slut. Det blev plötsligt tyst. Då blev det i stället lite trist. Trist kunde hon hantera ännu sämre än stress så hon hittade på lite fler projekt och så där höll det på tills hon låg där på vinden mellan mjuka linnelakan. Men inte ens nu kunde hon bara blunda utan sträckte sig i stället mot Tomas.

HON HADE alltid tyckt om honom. Inte bara för att han var varm och välklädd utan för att han hade ett sällsynt sätt att skriva om andligt liv. Han förkunnade utan att predika, han var sårbar och stark, han var klok i text och kul i verkligheten. Exemplet var tummat och vikt. Hon bläddrar på måfå. Läste långsamt om det som händer när man väl kommer till den punkt som kräver att man börjar cykla saktare. ”Vilans största fiender är oron, ledan och rastlösheten och de blir allt lömskare med åren”, skrev han direkt till henne. Rastlösheten, densom alltid drivit henne framåt hade nu blivit hennes fiende. Hon längtade efter vilan men hon kunde inte slappna av. Det att det var semester och het sommar utanför vindskammaren var därför inte återhämtning utan helt tvärtom. Sommar var ju oändliga möjligheter och det var därför som hon låg där med sina mentala post-it lappar om bastubyggen, målarläger, surdegshak, tältupplevelser, båtsemestrar och bok under äppelträden. Men Tomas kände sina fiender: ”Rastlösheten är otålig. Vi behöver inte vara i viloläge särskilt länge innan den ger upp och rastar vidare.” Så hon låg kvar i mörkret och lusten att bygga och bjuda smög småningom nerför trapporna och kvar låg hon och insåg nödvändighet att börja om.

50 är inte 30 och 5 barn är inte 2, hon måste lära sig att leva efter de nya livsvillkoren.

Kontoret var ännu helt stängt men hjärtat lite mer öppet.

Maria Sundblom Lindberg är psyko­te­ra­peut, präst och publicist.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Insändare måste för­ses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

SAMHÄLLE BRIST

Äldre bör högaktas

Att högakta och respektera äldre människor har alla tider varit en förutsättning för samhällets framgång. Speciellt har det traditionella jordbrukssamhället under tidigare sekler varit helt beroende av generationers samlade erfarenheter. Som skolfarfar em. (90+) har jag deltagit i skolsamarbetet på lågstadiets årskurser 1–6 under en period av inemot 20 år och ofta fört samtal med bland andra barnen och deras föräldrar kring rubricerade tema. Resutatet har alltid klart visat att äldre människor förvisso respekteras på grund av sina livserfarenheter och

”Trots att man i familjekretsen måhända värdesätter de äldre så förekommer det dessvärre brister inom högaktning på det samhälleliga planet.”

genom att de bär med sig ett förtroendeingivande omdöme för proportioner och därigenom kan erbjuda den yngre generationen viktigt emotionellt stöd.

Trots att man i familje-

kretsen måhända värdesätter de äldre så förekommer det dessvärre brister inom högaktning på det samhälleliga planet. Samhället värdesätter idag i stor utsträckning endast penningens värde, framfusighet, ungdom med omoget uppförande och dyligt. Åldersdiskriminering och försummelse kan ibland till och med accepteras. Till exempel stöd och förmåner begränsas på grund av hög ålder och de äldres röst hörs sällan i åsiktsundersökningar, samtidigt som de allra äldstas antal ökar i rekordtakt år efter år.

Vårt land använder redan

nu betydligt mindre resurser får vård och omsorg av de äldre än exempelvis Sverige, samtidigt som nya nedskärningar planeras. Att blunda för de äldres intressebevakning är inte något slumpartat utan baserar sig helt och hållet på klara och tydliga politiska beslut. För att visa vår högaktning för de äldre bör vi komma ifrån olika former av åldersdiskriminering. De äldre måste garanteras den omsorg och trygghet som de så väl behöver.

STEN LINDHOLM
Träskända

SAMMANSLAGNING VASA–KORSHOLM

Det innebär en kommunfusion för församlingarna i Korsholm

Den 14 september inbjöd Lars Gästgivars och Kim Berg till informationsmöte om utredningen om den tänkta kommunsammanslagningen mellan Vasa och Korsholm.

Enligt tidtabellen skulle mellanrapporten vara klar 15.9, alltså följande dag. Detta var första kontakten som fusionsförhandlingarna tog med församlingarna för att höra deras åsikt, trots att om det blir en kommunsammanslutning måste även församlingarna (Korsholm, Vasa och Lillkyro) gå samman och bilda Vasa kyrkliga samfällighet med huvudsäte i Vasa. Församlingarna i Korsholm blev muntligt lovade att beredas möjlighet att avge ett utlåtande om sin syn på eventuella inverkningsar på deras verksamhet vid en eventuell kommunfusion. På min fråga när, fick jag svaret att ärendet först skall beredas i ledningsgruppen.

”Belastar detta bortfall helt verksamheten i Korsholms församlingar måste personalen minskas med ungefär 25 personer av de 64 personer som idag arbetar inom församlingarna.”

Detta betyder att församlingarnas utlåtande knappast hinner tas i beaktande innan 30 oktober när arbetsgrupperna från Korsholms kommun och Vasa stad skall ha sin gemensamma slutrapport färdig. Ett stort frågetecken är vad som händer med verksamheten i Korsholms församlingar om kyrkoskatten i Vasa/Korsholm jämsställs? Inom Korsholmsförsamlingarna försvinner cirka 1,2 miljoner i inkomst per år. Belastar detta bortfall helt verksamheten i Korsholms församlingar måste perso-

nalen minskas med ungefär 25 personer av de 64 personer som idag arbetar inom församlingarna. Hur denna minskning på 40 procent av personalen kommer att inverka på verksamheten ute i de olika församlingarna kan var och en av er läsare fundera på. (Vissa personer på mötet hade svårt att förstå ekvationen att om man sänker skatteprocenten minskar även skatteinkomsten.) Inom Korsholms kommun hör cirka 80 procent av befolkningen till församlingarna. I praktiken är det alltså församlingsmedlem-

marna i Korsholm som har avgörandet i sina händer i den kommande rådgivande folkomröstningen gällande huruvida det blir en sammanslagning av Korsholm och Vasa vilket i förlängningen betyder att deras församling sammanslås med Vasa kyrkliga samfällighet.

Fusionsivrarna pratar om att en stad måste ha minst 100 000 invånare för att få sin röst hörd på landsnivå. På mitt påpekande, att vid en eventuell sammanslagning av Korsholm och Vasa bildas en stad med enbart cirka 87 000 invånare, svarade Lars Gästgivars att efter denna fusion kommer övriga grannkommuner (troligen avsåg han Vörå, Laihela, Malax, Korsnäs) att börja sina sammanslagningsdiskussioner med Vasa.

LARS-ERIK ÅKERHOLM
Petsmo

KYRKA BEVAKNING

Församlingsvalet i Östnyland

Johan Sandberg skriver i en kolumn i senaste Kyrkpressen om de finlandssvenska tidningarnas rapportering om församlingsvalet och de uppställda kandidaterna. Särskilt missnöjd är han med KSF Medias tidning- ar Hufvudstadsbladet, Östnyland och Västra Nyland. Han anser att bevakningen av församlingsvalet är så pass dålig att de finlands-svenska tidningarna lika gärna kan läggas ner. Ganska hårda ord.

Min egen tidning, Östnyland, hade en artikel på östnyland.fi den 20 september

och i papperstidningen fredagen den 21 september om kandidaterna i Borgå svenska domkyrkoförsamling, Sibbo svenska församling och Agricola svenska församling i Lovisa och Lappträsk. Vi valde att publicera namnen på torsdagen och fredagen så att vi kunde ha alla namn, vi fick nämligen en del av namnen först på torsdagen.

Dessutom har vi publicerat en artikel den 14 september, både på webb och i print, om kandidatnomineringen, samt skrivit en ledare om församlingsvalet, vil-

ken publicerades den 8 juni på webb och i print.

Vi har också skrivit om till exempel den nya kyrkan i Söderkulla och tar upp en rad andra teman som hänförs sig till kyrkan, Borgå stift och församlingsverksamhet.

Östnyland bevakar församlingarnas verksamhet enligt journalistiska principer, precis på samma sätt som vi bevakar andra aktörer inom vårt område.

HELÉN KURRI
Chefredaktör, Östnyland

SVAR: Tack för responsen. Det gläder mig att jag hade fel i frågan om Östnyland.

JOHAN SANDBERG

Rättelse

Isenaste numret av KP ingick en insändare av Jan-Erik Ek-löf. Där stod att han är ”Kyrkan Mitt i Byns” ombudsman. Det stämmer inte, Ek-löf är KMB:s kontaktperson. Det är två skilda saker då han som kandidat inte kan vara ombud i Vanda.

Vi och våra böcker kommer till er!

Vi på Fontana Media åker ut på en liten höstturné och ser fram emot att besöka er ute i församlingarna. Kom och träffa oss och fynda böcker för alla smaker! Och ryck gärna vänner och bekanta i ärmen – vi lovar att tipsa om de bästa julklapparna i bokform.

FONTANA MEDIA

NEDERVETIL lö 6.10 kl. 17–18.30

KU:s Höstmötesdagar, Församlingshemmet, Kyrkbackav. 15.

JAKOBSTAD on 10.10 kl. 11–18

Popup-bokhandel, Församlingscentret, Ebba Brahe espl. 2.

KORSHOLM to 11.10 kl. 11–18.30

KU:s Seniordag & PsalmåSång, Församlingshemmet, Adelcrantzgränd 1

PARGAS

on 24.10 Församlingshemmet, Kyrkoespl. 3.

BORGÅ

sö 18.11 Församlingshemmet, Runebergsg. 24.

HELSINGFORS

sö 18.11 Högbergsgården, Högbergsg. 10.

to 29.11 S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbrinken 1.

Och om du deltar i **Diakonidagarna** eller **pensionärsjulfesten i Sibbo** så hittar du vår bokförsäljning också där. Håll utkik i annonseringen i Kyrkpressen för närmare info och klockslag!

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30 • info@fontanamedia.fi • Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

Fontana Media

kuriren –tidningen för Dig!

Prenumerera på den populära finlandssvenska veckotidningen Kuriren. Inspirerande och trevlig läsning för hela familjen direkt hem i din brevlåda!

**VI LOTTAR UT
TRE PRESENTKORT**

Prenumerera och delta i utlottningen!
Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Skicka in kupongen senast 30.11.2018.

JA TACK!

- ☒ **JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN**
☐ för resten av år 2018 och hela året 2019 för 89 € (inom Norden).
☐ Tre (5) provnummer för endast 25,50 €.
☐ Ett halvt år för endast 45,50 €.

- ☒ **JAG DELTAR I KURIRENS UTLOTTNING AV PRESENTKORTET TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.**

SÄND KURIREN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

- ☐ **Nej tack,** jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av presentkortet till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utlovningsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2018

Kan sändas ofrankerat inom Norden
Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA

KP 4.10.